

Szerkesztőség:
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Fegele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
Sürgönycim: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... .. 960 Lei
Fél évre ... .. 480 Lei
Negyed évre ... .. 240 Lei
Havonta ... .. 80 Lei

Árdrátékek díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucarestiben 50 banival több

Szigoru szemek

Kemény keresztüzébe kerülnek holnapról kezdődőleg Aradváros adózó polgárai: csütörtökön kezdődnek az adókövetések Aradon. Hat bizottság veszi munkába a város polgárságát, s rója ki rája a súlyos adóterheket. Az állampolgárnak kétségbevonhatatlan kötelezettségei vannak az államnal szemben, amely éber szemmel örökös a társadalmi és termelési rend felett és szerveivel biztosítja az alkotmányban körvonalazott együttélési formák zavartalanosságát. Az individuumok összessége alkotja az államot, amelynek szervezete kollektív érdek, fenntartása kollektív kötelezettség. Az adózás arra szolgál, hogy mindnyájan leróhassuk ez irányú kötelezettségeinket, amelyet tadarosan és szívesen teljesítünk anyagi erőnk arányában. Az adózás mértékét megállapító államhatározatok azonban gondosan ügyelnie kell arra, hogy az adókövetés a polgárság téherbíró képességének arányában történjék, mert különben maga az adózási rendszer kerül válságos helyzetbe. A dolgozó polgár anyagi gyarapodásával ugyanis egyenes arányban növekszik az állam jövedelme is és ezért a józan ész logikája azt követeli, hogy az állam méltányos körültekintéssel járjon el az adóösszegek megállapításánál, nehogy a közterhek súlya alatt összeroppanjon az adóalany.

A romániai gazdasági életet fojtogató válsággal való küzdelem annyira igénybeveszi minden egyes polgár erejét, hogy abból igazán kevés marad a közterhek viselésére. Az állam pedig nemhogy arra fordítaná hatalmát és eszközeit, hogy e súlyos krízisen átsegítse az országot, hanem még a túlszigoru adókövetésekkel és kíméletlen adóbehajtásokkal gyengíti a terhek alatt roskadozó polgárságot. A helyzet komoly és gyors segítséget kíván. Most az adóbizottságok munkájának legelején volna időszerű a később katasztrófális hatásúvá nőhető bajoknak elejét venni. Reménykedve figyeltünk fel Lapedatu pénzügyminiszter erdélyi körútjára, amelynek folyamán a miniszter összehívta az erdélyi pénzügyigazgatóságok vezetőit és különféle utasításokat adott nekik az ideai adókövetésekre vonatkozólag. A nagyfontosságú értekezlet után Lapedatu pénzügyminiszter nyilatkozott a sajtónak és kijelentette, hogy a pénzügyigazgatók instrualása a méltányosság szellemében történt. A miniszter utasította az adókövető bizottságokat, hogy kellő óvatossággal, méltányossággal és az adózó polgárok jogos érdekei szem előtt tartásával járjanak el. Figyelmükbe ajánlotta, hogy különösen a kisebb existenciák védelmére törekedjenek.

Lapedatu miniszter fenti kijelentései a megértő, bölcs államiérfi ígéretes megnyilatkozása volt. A miniszternek kötelessége az állam érdekeire ügyelni, de ugyanakkor nem zárkozik el attól sem, hogy a polgárság súlyos helyzetét figyelembe véve, a konciliáns méltányosság álláspontjára helyezkedjék. Nagyon megnyugtató, hogy Lapedatu ilyen instrukcióval látta el Erdély adókövető bizottságait. Azt azonban mindnyájan jól tudjuk, hogy a miniszterek szép szavai rendszerint eltorzulnak a gyakorlatban és mire azok a megvalósulás stádiumáig jutnak, bizony gyakran rá sem ismerünk a miniszter jóindulatától csöpögő elgondolására. Ha Lapedatu pénzügyminiszter ki-

hangsúlyozott intenciói a gyakorlatban is érvényesülni fognak, úgy az adózó polgárság feje fölött ritkul a gondok felhője. Most minden az adókövető bizottságoktól függ, amelyeknek munkája csütörtökön kezdődik meg. Az ő kezükbe van letéve a döntés joga és az ő kötelességük a megadott instrukciók végrehajtása. Ha ez a miniszter által kifejezésre jutott méltányossági szempontok figyelembevételevel történik, úgy a bizottságok hivatásuk magaslatára kerültek és az állam, valamint az adózók érdekeinek összeegyeztetésével, becsületesen végezték el fontos missziójukat. Reméljük, hogy így lesz.

Románia a világpolitika középpontjában

A besszarábiai egyezmény ratifikálása — világszenzáció. — Averescu miniszterelnök három üdvözlő távirata. — Örömtüntetések Bucarestiben. — A nagyhatalmak a ratifikálás jelentőségéről. — Egyengetik a román-magyar közeledés utját.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójától.) A besszarábiai szerződés olasz ratifikálása nagy és jelentős szenzációt kéltett a világpolitikában és ma már Genfben is elterelődött a figyelem a tulajdonképeni tárgysorozattól s csak ez a nagyjelentőségű probléma megvitatása szerepel a szőnyegen. A nagy világlapok különféle kommentárokat írtak Olaszország

eme lépéséhez, azonban abban mindannyian megegyeznek, hogy ez nagy csapást jelent a szovjet politikájára, amely talán ezuttal szenvedte fennállása óta a legnagyobb kudarcot. A szenzációs világpolitikai esemény újabb fejleményeiről, amely ma az egész világ politikai köreit foglalkoztatja, az Aradi Közlöny tudósítója az alábbi táviratokban számol be.

Olasz jegyzék a ratifikálásról.

A római jelentések szerint az olasz minisztertanács kedden délelőtt határozta el a besszarábiai szerződés ratifikálását. Az ülés után Mussolini nyomában telefonon magához kéréte Kamenew szovjetkövetet, akinek átnyújtotta a ratifikálásról szóló jegyzéket. Kamenew hívósen, szó nélkül átvette azt, tartózkodott mindenféle nyilatkozattól és távozott. Ezután értesítették enről Scialoját és Averescu tábornokot. Az olasz vezető kapok a ratifikálással kapcsolatban hangoztatják, hogy a ratifikálás nem angol behatás alatt történt és nem irányul a szovjet ellen.

A bucuresti-i kormány köszönete.

Tegnap este hat órakor Durazzo márki, Olaszország bucuresti-i követe megjelent Miti-

lineu külügyminiszterrel és tanácsolta az olasz kormány hivatalos jegyzékét a besszarábiai szerződés ratifikálásáról. Durazzo márki örömeinek adott kifejezést, hogy Olaszország eleget tehet az egész olasz nép által óhajtott akciónak és közölte, hogy Olaszország nepe egyhangú lelkesedéssel fogadta a ratifikálás híreit. A bucuresti-i kormány nevében Mitilineu köszönetet mondott az olasz követnek és kifejezésre juttatta azt a nagy örömet és lelkesedést, amely a ratifikálás követekezében az egész ország népét elköltti. Averescu miniszterelnök tegnap este rögtön táviratot intézett Victor Emánuel olasz királyhoz, Mussolinihez és Badoglio marsallhoz, a román nép hálájának adva kifejezést, a testvéremzet iránt tanúsított barátságos és igazságos aktusért.

A miniszterelnök három távirata.

Averescu tábornok a következő táviratokat küldte el a besszarábiai egyezmény ratifikálásának hivatalos közlése alkalmával az olasz királyhoz:

Durazzo márki, Felsőged bucuresti-i rendkívüli követe, közölte velünk az olasz kormány nevében a Besszarábia csatlakozására vonatkozó egyezmény ratifikálását. Ez, az Olaszország barátságának újabb bizonyítéka alkalmából adassék meg nekem, hogy nagy örömmel mellett kifejezést adjak Felsőged előtt az ország legőszintébb hálájának a szeretett Itália és az épen annyira szeretett Felsőged „Augusztusa” iránt. Averescu miniszterelnök.

A másik távirat, amelyet Mussolinihez intézett, a következőket tartalmazza:

A mai minisztertanácson élénk örömmel vettük tudomásul Durazzo márkinak azt a hivatalos közlését, hogy az olasz kormány tegnap ratifikálta a besszarábiai egyesülésre vonatkozó párisi egyezményt. Ámbár 1926. szept. 17-én Rómában történt levélváltás után ez a ratifikálás egyszerűen csak idő kérdésének látszott, mégis a román kormány számot vetve a jelenlegi körülményekkel, abban újabb bizonyítékát látja Olaszország hű barátságának és ezért kedves kötelességemnek tartom, hogy kifejez-

zem az olasz nemzetnek, kormányának és különösen Excellenciádnak a román kormány nevében legmélyebb hálánkat, amelyet az egész román nép, velünk együtt érez. Én, személyesen sohasem fogom elfelejteni Excellenciádnak szeptember 15-ikén hosszú beszélgetésünk végén, az ajtónál mondott szavait, amikor kijelentette, hogyha két becsületes ember tárgyal komoly kérdésekről, nem maradhat el a megértés és a megegyezés. Ezek a szavak vezettek engem, amikor két nap mulva aláírtam az említett barátsági egyezményt. Biztos voltam abban, amit tettem. Mai örömetem és hálámat csupán az a baráti vonzalom mulja felül, amelyet Ön iránt érzek. Averescu tábornok.

A harmadik táviratot a miniszterelnök Badoglio tábornagyhoz intézte:

A ratifikálás híre itt olyan hatást gyakorolt, amit könnyen elképzelhet. Mindnyájan tudjuk, hogy mennyire része van Önnek is abban, hogy ehhez a szerencsés eredményhez jutottunk és ezt jobban tudom én, mint bárki más. Ezért az ország általános érzelmeinek adok kifejezést, amikor küldöm Önnek Románia és különösen Besszarábia üdvözlését és önt szeretettel üdvözölöm. Averescu tábornok.

Averescu tábornok Japán ratifikálását várja.

Durazzo márki ma reggel irásban is közölte a kormánnyal, hogy az olasz parlament tegnap ratifikálta a besszarábiai egyezményt.

Orömtüntetések Romániában.

Ma délelőtt 11 órakor Averescu tábornok elnökléte alatt minisztertanács volt, amelyen Negulescu és Coanda kamarai, illetve szenátusi elnökök is résztvettek. Averescu miniszterelnök ismertette az olasz jegyzéket, majd a minisztertanácsban megbeszélte a mai parlamenti ülések programját, amelyen a ratifikálás feltételül szóba került. Ma délelőtt Bucurestiben hatalmas tömeg jelent meg az olasz követség előtt és szimpátiatüntetést rendezett. Több ezer ember vonult fel, lelkesen éljenezve Olaszországot. A székesegyházban pedig Te Deum volt, amelyet Curio metropolita celebrált. Chisinauban is nagy örömmel fogadták a ratifikálás hírért, a város tanácsa rendkívüli ülést tartott és üdvözlő táviratot menesztett Averescuhoz, Mussolinijához, Badoglio marsallhoz.

Mit akart Olaszország a ratifikációjával?

A római jelenések szerint a besszarábiai egyezmény ratifikálása váratlanul érte a közvéleményt. A sajtó leszögezi, hogy ezzel Olaszország csak egy régi ígéretének tett eleget. A Neue Freie Presse római tudósítója szenzációs hírt közöl. Eszerint a ratifikálás összefüggésben áll Bethlen gróf magyar miniszterelnök római utjával. A lap szerint az olasz politika egy csapással két legyet ütött: lekötözte Romániát és lehetővé tette a román-magyar kiegyezést, amely most már nagyobb lépésekkel fog előre haladni. Magyarország viszont Olaszországban fogja adriai kikötőjét találni. Ezek a kapcsolatok hatalmas támaszt jelentenek Angliának a szovjet elleni harcában.

Anglia nagy örömmel fogadta Olaszország elhatározását.

Angliában természetesen szintén nagy örömmel fogadták a hírt. A londoni lapok az angol politika nagy sikereként kezelik ezt a kérdést és kihangsúlyozzák, hogy Olaszország ezzel elismerte, hogy a szovjet közös veszélyt jelent Európá békéjére. A besszarábiai kérdés — írják a lapok — most már a Népszövetséghez tartozik és ha a szovjet megtámadná Besszarábiát, a Népszövetség valamennyi tagja köteles katonailag támogatni Romániát a szovjet elleni harcban. A Daily Telegraph diplomáciai tudósítója azt írja, hogy jelentős nemzetközi eseményről van szó. Romániának ezzel lehetősége nyílik arra, hogy a vönösök bármilyen támadásánál arra kérje fel a Népszövetséget, hogy nyilvánítsa támadó félnek a szovjetet. Az a kötelezettség, amelyet Franciaország és Olaszország Romániával szemben vállalt, olyan kötelező jellegűt öltött, amilyenmel eddig nem volt felruházva. Róma jelentős szolgálatakat tett Bucurestinek és ez a lépés még jelentősebb, ha azt a civilizált világ Moszkvával való viszonyának szempontjából tekintjük. A szovjetet elkészeríti Mussolininek ez a kezdeményezése, ami arra vall, hogy Róma nem törődik a szovjettel. A fascista Olaszország felismerte azt a nagy veszélyt, amelyet a szovjet az egész Nyugat ellen jelent és bebizonyította ezzel a lépéssel Nagybritánia iránt érzett barátságát. Az angol lapok genfi tudósítói arról számolnak be, hogy ez az esemény teljesen eltorelte a közfigyelmet a genfi ülés tárgysorozatáról.

Anglia befolyást keres Romániában.

A lapok genfi tudósítói hatalmas cikkekből méltatják a nap eseményét. A Morning Post genfi tudósítója szerint ez volt a leghatalmasabb csapás, amelyet a Népszövetség létesítése óta a szovjetre mértek. A Daily Mail szerint ez a lépés formászerű, de előre megfontolt ellenlépés a távol-keleti szovjetüzelmekekkel szemben. Chamberlain és Scialoja nyilatkoztak a sajtónak és kijelentéseik dacára Genfben az a nézet uralkodik, hogy Anglia, Olaszország elleni akcióijához hatalmas támaszt nyert Olaszországban. A munkáspárti Daily Herald jelentése szerint két indító oka volt a váratlan sakkhúzásnak. Anglia ismét vissza akarja szerezni azt a befolyását Romániában, amelyet

Averescu tábornok az átirat vétele után nyomban kihallgatásra ment a királyhoz. A Politica szerint Averescu miniszterelnöknek meg vannak az okai arra, hogy a besszarábiai egyezmény közel Japán ratifikálására számítson.

az utóbbi hónapokban Franciaország szerzett meg és másodsor látható jele ez a lépés annak, hogy Mussolini végleg feladta a szovjettel szemben barátságos magatartását. Briand felajánlotta a franciák támogatását Angliának Kinával és Oroszországgal szemben, de azzal a feltétellel, ha azokat a fascisistákkal. A ratifikálás tehát olasz sakkhúzás volt Franciaország és brit sakkhúzás Oroszország ellen. Scialoja az olasz delegáció vezetője Genfben a következő nyilatkozatot adta a sajtónak: — Az olasz minisztertanács tegnap elhatározta, hogy Besszarábiának Romániához való tartozásáról szóló 1920. évi nemzetközi konvenciót ratifikálja. Az olasz kormányt elhatározásában az a felfogás vezette, hogy a ratifikálás tovább nem halasztható. Az olasz kormány sohasem ismerte félre ennek a nemzetközi egyezménynek a jelentőségét, de eddig halasztotta a ratifikálást, mert azt várta, hogy az érdekelt két ország között meg egyezés jön létre. Hangsúlyozza azonban a kormány, hogy ez nem tekintendő ellenséges aktusnak Oroszországgal szemben.

Mit jelent az olasz ratifikálás.

A genfi politikai körök véleménye szerint ez a legfontosabb politikai eseménye az utóbbi hónapoknak. Ezzel végleg tetet öltött az a szerződés, amely Versaillesban Anglia, Franciaország,

Perujitást kér Reinitz Jakab.

Artatlanságát hangoztatja az enyedi cigányok ölték meg

(Arad, március 9.) Az emberevő kassai cigányok bűnügye, amely feltűnést keltett az egész világon, ma egy újabb és nagy szenzációval szolgál. Reinitz Jakab, a többszörös rablójelkossággal vádolt szatmári kereskedő védője, dr. Gáspár Gyula, azt akarja bebizonyítani, hogy Reinitz a szlovenszói gyilkosságokban ártatlan és azokat a meggyilkoltakat, akiket a kassai Bankó-erdőben találtak meg, nem Reinitz, hanem a kassai emberevő cigányok tették el láb alól. Reinitzot, mint ismeretes, életfogytiglani fegyházra ítélték és az ítélet kihirdetése után az elítélt megismételte a már sokat hangoztatott kijelentését:

— Esküszöm, hogy ártatlan vagyok, de minden és mindenki ellenem esküdt.

Reinitz Jakab már a nagyenyedi fogház-

Peyer Károlyt megfosztják mandátumától.

Összeférhetlenségi bejelentés a magyar szocialdemokrata képviselő ellen

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A magyar képviselőház mai ülésén Gaál Gaston összeférhetlenségi bejelentést tett Peyer Károly szocialdemokrata képviselő ellen, aki párisi magatartásával összeütközésbe került az 1925. évi 26. törvénycikkkel. Bejelentésében kifejtette, hogy eddig várta Peyer védekezését a Házban, a támadások ellen, de nem tette ezt. Leon Blum pedig most súlyosan beleavatkozott a magyar belügyekbe. Nem vezet ellenséges indulat, csak alkalmat ad Peyernek arra, hogy illetékes fórum előtt védekezzen. A bejelentést áttették az összeférhetlenségi bizottsághoz.

Titokzatos halál Aradon.

Aradi gazdálkodó rejtélyes elhunyt. — A boncolástól várják a rejtély felderítését.

(Arad, március 9.) Ma délelőtt értesítették a hatodik kerületi aradi rendőrséget, hogy a Faurilor (Kovács) ucca 92. számú házban Kádár Miklós hatvanöt éves gazdálkodó gyanus körülmények között meghalt. A rendőrség és az ügyeletes tiszt orvos megjelent a helyszínen és az orvosi vizsgálat gyanus zuzódásokot fedezett fel az elhunyt gazdálkodó testén. Kihallgatták a ház lakóit és az elhunyt özvegyét, aki azt vallotta, hogy férje tegnap leesett egy létráról és valószínűleg onnan származnak a zuzódások. A lakók vallomása sze-

Olaszország és Japán között létrejött. A meggyezés attól tette függővé az egyezmény jogérvényességét, hogy három nagyhatalomnak ratifikálni kell. Eddig csak Franciaország és Anglia cikelyezte be a szerződést és most a harmadik nagyhatalom: Olaszország is megtette. A ratifikálás politikai jelentősége tehát abban áll, hogy ezáltal Romániát bevonták az olasz földközítengeri politika rendszerébe. Románia, azáltal, hogy Olaszország aláírta a szerződést, új politikai konstellációba került anélkül, hogy ez számára új politikai kötelezettségeket jelentene. Nemzetközi helyzete pedig jelentékenyen megerősödött azáltal, hogy bekapcsolódik Anglia és Olaszország politikai együttműködésébe.

Nagy konsternáció az orosz szovjet körében.

A párisi jelentések közlik, hogy a francia sajtó is élénken foglalkozik a nagy eseménnyel. A Journal szerint gyökeres politikai fordulat történt és esetleges angol—orosz viszályban Olaszország bizonyára Anglia mellett áll. Az Echo de Paris szerint Róma újabb segítséget nyújtott a brit érdekek megvédésére. Az Oeuvre viszont azon elmélkedik, hogy Chamberlain vajon szerezhet-e még Európában támogatókat politikájához. Briand és Vandervele nem követhetik és kétséges, hogy Stresemann mit szól a dolgokhoz. Berlinben keresztül érkező műszkai jelentések arról számolnak be, hogy a szovjet körében általános konsternációt keltett a ratifikálás híre. Oroszország ezt a lépést barátságatlan aktusnak tekinti olasz részről és azt a kijelentést, hogy ez nem irányul a szovjet ellen, egyszerű diplomáciai frázisnak tekinti. Az Intranszigent jelenti, hogy a ratifikálás Japán részről is csakhamar megtörténik. A lap szerint az olasz ratifikálást Chamberlain és Mussolini Ivornoi találkozásánál határozták el.

fogház lakója. — A kassai emberevő Reinitz „áldozatait“

ban tölti büntetését és még most is bizik abban, hogy beigazolódik ártatlansága. Dr. Gáspár szilágyosmlyói ügyvéd most azon fáradozik, hogy rávegye a kassai rendőrséget új nyomozás felvételére a Reinitz-ügyben, mert valószínűnek tartja, hogy az emberevő cigányok gyilkolták meg azokat az áldozatokat, akiknek haláláért Reinitzet tették felelőssé. A védő kérésére a kassai rendőrség valószínűleg ebben az irányban is kiterjeszti a nyomozást, mert a cigányok vallomása szerint 1922-től követték el gyilkosságokat, amelyek egy részének színhelye épen a Bankó-erdő volt. A kassai rendőrség nyomozását nagy érdeklődéssel várja a jogászvilág, s természetesen maga Reinitz Jakab is.

A képviselőház folyosóján élénken tárgyalták Gaál Gastonnak Peyer ellen tett összeférhetlenségi bejelentését. Az összeférhetlenségi bizottság meg fogja vizsgálni. Peyer milyen magatartást tanúsított külföldön és fellépése összeegyeztethető-e azokkal a kötelezettségekkel, amelyek egy magyar képviselőre nézve nagy súlytal állanak fenn. Elsősorban azt kívánják tisztázni, hogy Peyer a második internacionáléval kapcsolatban tényleg aláírta-e egy olyan határozatot, amely a magyar álláspont denúciálásának tekinthető. Amennyiben ezek a cselekmények rábizonyítanak, a törvény szerint Peyer megfosztják mandátumától.

rint Kádár Miklós tegnap késő estig dolgozott és senkinek sem panaszkodott fájdalmáról, vagy arról, hogy a létráról leesett. A titokzatos haláleset ügyében a rendőrség megindította a nyomozást. Az ügyészség rendelkezése Kádár Miklós holttestét holnap felboncolják és a boncolás meg fogja állapítani a halál valódi okát.

Bécsi tavaszi mintavásárl igazolványok 170.— lejért, kedvezményes M. A. V. utazási igazolványok 14.— lejért
Sándor Ferenc könyvkereskedés Vízum- osztályában kaphatók.
VIZUMOKAT, C. F. R. hirtelét leggyorsabban szerez.

Csütörtökön kezdődnek az adókvetések Aradon

Az aradi pénzügyigazgató méltányosságra intette az adókvető-bizottságokat.

(Arad, március 9.) Csütörtökön reggeltől kezdve az aradi adóalanyok karavánja rengeteg bizonyítvánnyal, regiszterrel, kimutatással, adókönyvecskékkel felszerelve, megindul az adókvető-bizottságok elé, hogy negyven napon keresztül minden szomorú változatában felsirjon a rideg-falu hivatalosszobákban a panasz és nincstelenség. Még nem tudjuk, vajon lesz-e foganatja Lapedatu pénzügyminiszter intelmének, s milyen eredményekkel zárul ezidén az adósróf működése, de a multból tudjuk, hogy ennek a bizonyos szerkezetnek minden csavarja úgy van már megszerkesztve, hogy mindig egy fokkal jobban szorítson, soha ne engedjen. Az állam adóvédelme az idej költségvetésben tetemesen nagyobb összegben van felvéve a tavalyinál. Vajon elképzelhető-e tehát, hogy nemcsak frázis marad minden megnyugtató kijelentés s az — mint a miniszter mondá: „az adókvető-bizottságoktól méltányosságot, tapintatot és tiszteletet kívánok az adózóival szemben” — nem jelenti-e azt, hogy tapintatosan és tiszteletteljesen ugyan, de az előírányzott jövedelemnek be kell folyni minden körülmények között.

Nicolaeu pénzügyi adminisztrátor — ahogy munkatársunknak ma elmondotta — ma, bizottságközi értekezletet hívott össze s azon tolmácsolta a miniszter szavát s külön is meghagyta, hogy a bizottságok mindenkor respektálják az adózó által bebizonyított súlyos helyzetének körülményeit. Utasította a bizottságokat, hogy minden egyes esetben a lehető legnagyobb körültekintéssel járjanak el s emelést csakis indokolt esetben eszközöljenek. Nagy és súlyos feladat vár az adókvető-bizottságokra. Hiszen a bizottságok tagjai is adózó állampolgárok, a maguk sérelmeiből tudhatják, hogy a szorításnak is vannak határai s senki sem vehet onnan, ahol semmi nincs. Viszont onnan, ahol a gazdasági krízis még hagyott valamit, talán az állam jövő érdeke ellen való, hogy többet sajtoljanak ki, mint amennyit a jövedelmi alap tényleg megengedhet. Tudomásunk van arról — mint azt egyik multnap számunkban is megirtuk — hogy a házbérértékeket Aradon egy kissé túlzott mértékben becsülték fel. A vonatkozó rendelet értelmében a házadó ezuttal amugy is a háromszorosításra emelkedik, méltánytalan lenne tehát, hogy annak a háztulajdonosnak, aki az elmúlt három éven keresztül 3—4000 lej évi házbérijövedelem után fizetett adót, a következő három évre a mostani értékelés hárommal szorzott összege — tehát 36—45.000 lej jövedelem után vessék ki adóját, nem beszélve arról, hogy a belvárosban lévő házak bérijövedelmét a legtöbb esetben a bizzeresére becsülték fel. Nagy és felelősségteljes munka vár a bizottságokra, tisztán rajtuk áll, hogy olyképen végezzék feladatukat, hogy az után ne az adózó-polgárok keserves, kétségbeesett panaszahangozzék fel.

— Borzalmas pusztításokat végzett a japán földrengés. Tokióból jelentik: A nagyszabású földrengés alkalmával Mineyama 5000 lakosának fele halálát lelta. A város teljesen elpusztult. Miyazu többszáz lakosa csónakokon a tengerre menekült. A tengeri kerületben 1699 ember halt meg, 3529 ház omlott be, 3426 ház kégett. Egy repülőgép felderítője megállapította, hogy körülbelül 20—30 falu dőlt romba. Sok menekült a nagy hó dacára alig néhány ruhadarabot tudott magára kapni. Elismiszerket nem tudnak beszerezni, mert a vasúti forgalom megszakadt. A gazdasági veszteségek kisebbek. Kobe és Osaka városokban is sokan haltak meg. Érdekes, hogy 1925-ben ugyanezen a helyen volt földrengés. Az utólokések még tartanak.

Egy jó takarékos szappan

Tudniok kell, amikor egy Kadum-szappant vásárolnak, hogy ezt elég hosszú ideig tartották rak-táron ahhoz, hogy a nedvesség minden nyoma eltűnjön. Teljesen kiszáritva, kétszer annyi ideig fog tartani, mint a közönséges szappan, amely gyakran sok vizet tartalmaz.

Gyógyszerárakban, drogériákban és illatszerekkereskedésekben kapható. Nagybani árcsökkentés STANDARD drogéria, Bukarest.

Cadum szappan

Félmillió lejt mulatott el egy aradi földbirtokos

A régmúlt idők pompás murijai elevenedtek fel Aradon. — Ötszáz ezer lej italra, borra, kacagó muzsikára.

(Arad, március 9.) Akárcsak régi, ismeretlenségbe süllyedt idők lopakodtak volna vissza: az utóbbi napokban olyan igazi, emlékeket visszavarázsló cigányos mulatás csengett és viharzott végig a kávéházakon. Egyik nap a Dáciában, máskor a Városiban verődött össze nagy csatákra kész társaság és húzta a cigány, folyt a pezsgő, hullott a pénz... a ma megtörtje, a robotos néző pedig csak bámult, mintha nem mert volna hinni a szemének meg a fülének. Pedig igaz volt minden: a csillogó szemű primás hajladozása, azok az édes-bus nóták és a karcsu pezsgőspoharak, amik úgy kényeskedtek finom koccanással a tálcán, mint drága szőke dámák. És a társaságban ült egy ur. Ez is mintha elfelejtett és visszasóhajtott multból került volna a kávéházi boxba, csak ép a szemüvege beszélt arról, hogy mégis a ma embere, még pedig szerencsés embere, akinek nem fontos, elszór-e 10.000 lejt a cigánynak vagy sem.

Tulajdonosok, főpincérek, kávéházdirektorok lábujjhegyen, kézdörzsölve udvariaskodják körül és mosolyos arcukon boldogan világít át a szép kiadós mulatság reménye. Odavonulnak egy-egy régebbi törzsvendég mellé, de közel a nevezetes asztalhoz, hogy szemmel tarthassák és úgy lelkesülnek halkán:

— Hej, nagy ritkaság ez kérem, a mai világban. Egy ilyen vendég! Egy ilyen igazi, uri gavallér vendég.

— ??

— Földbirtokos, fiatal és borzasztó sok pénze van.

Aztán még jobban suttogva:

— Különbén úgy hallottam, (de ne tessék megharagudni, hogy én mondtam), hogy most jutott valami nagy örökséghez. Annak egy részét pénzzé tette és aztán...

— Igenis kremalással! Azonnal! Izé! Jani! Még két üveggel a nagyságos urnak! Igenis! Jani! Erősen hitve.

Felugorva dirigált a tulajdonos. Öneki meg az az ur, aki úgy ült ott a társaság közepén, mintha az elfelejtett és vigasztaló

multból került volna a kávéházi boxba, csak ép a szemüvege...

Persze, az adatok is mind órá vonatkoztak, amit tenyérsegédlettel hallgatott meg fészkelődő kíváncsiságban valamely törzsvendégi fül.

Éjjel után pedig körülvette a zenekar a boxot. A borosüvegek tizenként véreztek el a muzsikusszájakon, az urak pedig itták a pezsgőt. Hatalmas kedvek kurjankodtak ki a torkokból. Aztán egyszerre csak egy jó marok százas repült a boldogan felnevető cigányok közé. Aztán még egy csomó. És még egy. És megint. Talán ötszáz is keveredett közéjük. A mulatós ur szórta. Volt legalább 10.000 lej. Azért folyt minden tovább, csak a megvidámított cigányok játszottak még nagyobb kedvvel.

Valamelyik nap aztán a másik kávéházban, de akkor csak egy barátjával idézte a mulat. Éjjeltől-kettőig elszomorkodtak hat üveg pezsgőt, a cigányok felhangolására pedig odaállítottak 16 üveg bort. Ment is a dolog istenesen. A harmadik nap ismét ott, ahol az első napon, a negyediken pedig ott, ahol a másodikon.

Mire e sorok megjelennek, lehet hogy már vége is van a nagy mulatság-szériának, aminthogy véget ér egy nizzai karnevál is a kedvek lankadásán és ahogy valamelyik operettkeringő szirupos szövege mondja: „elmulik minden, mint az álom.”

De azért jó volt látni egy órára is csak, hogy van még úgy is, hogy lehet még így is, hogy vannak férfiak, akik olyanok, hogy az ember viszontlátja, ha csak kis időre is, az áldott, elfelejtett békét. A hegedűn pedig felhangzott egy régi operettmelódia:

Régi nóta, régi tánc.

regi kedvem merre jársz...

Szép volt. Finom uri mulatság. A benfenetese, a jól értesültek pedig azt tudni vélik, hogy ez az ide s tova négy hete tartó mulatság-sorozat vagy egy félmillió lejébe került a mulatós-kedvű, vidám fiatal földbirtokosnak.

Legujabb tavaszi férfi ruhaszövet újdonságok

nagy választékban megérkeztek és a legolcsóbb árban kaphatók

I. SCHUTZ-nál

ARAD, Strada Eminescu Nr. 28. :: Telefon: 516.

Győződjön meg mindenki vételkötelezettség nélkül.

Művészet.

* **Heti műsor, Csütörtök:** Szerencsekerék, operett. (Bemutató-előadás. C. bérlet.) Péntek: A nagybójt miatt nincs előadás. Szombat délután 3 és fél óra: Cirkuszhercegnő, operett. (Zóna-előadás. Félhelyárak.) Este 8 és fél óra: Szerelmi dráma. (Táray Ferenc vendégfellépte. A. bérlet.) Vasárnap délután három óra: Szerencsekerék, operette. Délután 6 óra: Vasgyáros, szimfonia. (Táray Ferenc vendégfellépte.) Este 8 és fél óra: Ismeretlen katona, dráma. (Táray Ferenc vendégfellépte. Bérletszűnet.) Hétfő: Haláltánc, dráma. (Táray Ferenc vendégfellépte. C. bérlet.)

* **Havassy Mimi a Marica grófnőben.** Érdekes eseménye volt a ma esti Marica grófnő előadásának: a címszerepet az aradi közönség előtt először játszotta Havassy Mimi, a társulat nemrégiben szerződött primadonnája. A szép ház közönsége mindvégig nagy lelkesedéssel és bő tapsokkal ünnepelte a pompás művésznőt, aki sok-sok közvetlenséggel, kedvességgel s finom megéltárással értékes alakítást nyújtott. (—)

* **Helicon-est Aradon.** Ma érkezett végleges értesítés szerint a március 12-iki, szombati Helicon-estélyen Bánffy Miklós gróf, Aprily Lajos, Kemény János báró, Ligeti Ernő, Molter Károly, Nyíró József, Szentimrey Jenő és Szombati-Szabó István fognak felolvasni. A Helicon-irók olyan törzsgárdája ez a névsor, amely az estély magas színvonalát eleve biztosítja. Akár Kisbán (Bánffy) Miklós elbeszélő prózáját említsük, mely a latin klasszikusok egyensúlyozott traktusát France Anatole tanulságos eszritjével egyesíti egy főgyökéres erdélyi levegő dimenziójában, akár Aprily tiszta intonációja férfiszólamát, Molter szellemi nyugtalanságának perpetuum nobilitjé, Nyíró széles alapozottsággal remekbefaragott székely elbeszéléseit vagy Szombati-Szabó István döngő lavinaénekeit, egyaránt a legközelebbi jövő irodalomtörténelének izmos tételeit fogjuk magunk előtt megelevenedve látni. Ligeti Ernő mély fájdalom el-takaró, néha burleszk esztétikuma, Szentimrey Jenő szintetikus lírája és Kemény János abszolút ideálkeresése korok, bezárt ó-hellén épületé avatják az estély programját. A Helicon-iróival együtt városunkba érkezik báró Bornemisza Elemérné is, aki a Helicon-eszme első felvetődésétől kezdve egyik leglelkesebb lady patronesse volt az eszme megvalósításának, valamint báró Kemény János nővére, Kemény Gizella báróné is. Lapunk más helyén közöljük Aprily Lajosnak, az est egyik szereplőjének egy versét, amely gyönyörű erdélyi, levegőt sugároz ki magából. A jegyeket Oláh Sándor és Társa cég árúsítja. Az irodalmi estély után a Helicon tagjainak tiszteletére társasvacsora lesz. A rendezőség kéri, hogy a társasvacsorán résztvenni szándékozók a legsürgősebben jelentsek be részvételüket bármelyik aradi lap szerkesztőségében, vagy Oláh Sándor könyvkereskedésében. A Helicon rendezősége ezúton hívja meg Arad irodalom-barátaikat az ünnepi vacsorára, amely szombaton este fél 12 órakor lesz a Vadászkürt-étteremben. Egy teríték ára 100 lej.

* **Az aradi színházi iroda hírel.** Táray Ferenc — két újdonságban. Táray Ferenc, a kiváló színművész szombaton Geroldy híres „Szerelmi” című drámájában mutatkozik be az aradi közönségnek. A nagyszerű darabnak egyúttal ez lesz a premierje. A vendégművészen kívül a főszerepeket Kálmán Sári és Mészáros Béla játsszák. Vasárnap este Paul Raynal ragyogó szépségében gazdag, mélyen megrázó drámája, Az ismeretlen katona kerül színe először a címszerepben Táray Ferencel. Az ismeretlen katona valóságos forradalmat kellett Párisban, ahol az egész közönség extázissal fogadta a darabot. A francia sajtó elragadtatással írt a drámáról. Antoine a L'Intransigeant-ban ezt írta: „A közönség felemelve és megrázva távozik. De Fiers, a Figaro kritikusa így nyilatkozott: Szavakkal le sem tudom írni e mű szépségét. Benőtt többek között ezt írta: E premier napja történelmi nevezetességgel lesz a színházi irodalomban. Az ismeretlen katona ma az egész világ érdeklődésének homlokterében áll és bizonyos, hogy Arad közönségét is le fogja bilincselni. A vendégművész vasárnap délután 6 órakor a Vasgyárosban, hétfőn Strindberg Haláltáncában lép fel. — A Szerencsekerék második előadása a pénteki hivatalos szűnet miatt vasárnap délután 3 órakor lesz. — Győző Alfréd március 16-án megtartandó jubileumán mindenkinek ott kell lennie, akit a népszerű művész drága humorával valaha is derűre hozott.

A házasság válsága.

Amikor a nő szerelmes lovaggá teszi a házasságtól irtózó fiatalembert. Érdekes levélváltás két jóbarát között.

(Arad, március 9.) Ma egyik olvasónk érdekes módon szól hozzátok az általunk felvetett problémához. Két jóbarát levélváltásával igyekszik bizonyítani, hogy a házasság boldogsága főleg a nőtől függ. Egyikből a nő faragott szerelmes, gondos, rajongó férjet, míg a másikat ugyancsak a nő izza a házasság gondolata elől. A figyelemreméltó hozzászólásunk itt adjuk:

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Két levelet küldök önnek, két jóbarát levélváltását. Az első optimista, a másik pesszimista és néhány évvel ezelőtt írtak így. A n. b. lapjokban közölt hozzászólások egyrésze a férfit hibáztatja az elrontott házasságokért. Ezzel szemben alább szemléltetően fogom igazolni, hogy a férfiakat legtöbbször a nő alakítja jó, vagy rossz férjé. Csakis egy asszony alkalmazkodó képességétől függ minden. Ime a két levél:

Kedves Barátom!

Számnyakom szeretném körültepillintni a földet és telekürtölni az egész világot, hogy én vagyok a legboldogabb ember ezen a földön. Ember, cimbora, régi jó pajtásom! Te talán meg sem tudod érteni ezt a szót: boldogság. Akármint teszek, akármire járok, mindenütt őt látom. Nem is nő már az, hanem tündér, földöntjáró boldogság. Édes Komám! Sokszor gondolkodom azon, hogy én, akit a megtestesült realizmusnak tartottak és hideg modorom miatt „skót”-nak neveztek, ennyire rajongóvá tudtam átváltozni. Én, aki hasonló helyzetben levő barátainak higgadt tanácsokat adtam — most zavarban vagyok. Azt hiszem, a szerelem elvette az eszemet.

Az évek peregrál, a máglyerek férfisorba kerül. Találkozik egy leánnyal, belekariol, magához ölel és együtt halóznak tovább az élet tengerén. Még azt kérdik, mi célja van az életnek? Nos, én felelek reá. Hát nem édes a küzdelem egy bájos, aranyos teremtséért? Nem áhít-e szívesen a zivatart, ha tudod, hogy boldog otthon vár reád? Hát nem-e áldozod fel magad, ha tudod, hogy véred tovább él, virágzik? Nem-e életcél ez barátom? Lehet, hogy kissé zavaros a levelem, de hidd el, a szerelmes ember nem tudja mit tesz. Ha bíró lennék, sohasem ítélnék el szerelmes embert.

Most bucsuzom tőled drága barátom. Kívánok neked olyan boldogságot, amelyben nekem van részem. Ölel... dehogyan is ölel, ez már csak „Neki” marad. Csókol... nem... ne haragudj, de ez sem hozzád van adreszálva...

Baráti kézszerítés pajtásom! F. R.

* **Horváth Nusi Aradon.** Ma az aradi közönség felejthetetlenül kedves ismerőse bukkan Aradon: Horváth Nusi, az aradi származású, kiváló primadonna. Horváth Nusi szülei látogatására érkezett Aradra. Jelenleg dr. Ferenczy társulatánál működik és most Gyergyószentmiklóson arat hatalmas sikert a művésznő. Hogy mennyire szeretik Horváth Nusit és becsülik művészetét, legjobban jellemzi a Gyergyói Újságban megjelent következő kritika: „Horváth Nusi a Csókos aszszonyban és Alexandrában mutatta be a sors által igazságtalanul kisebb színpadokhoz kötött nagy művészi erejét. Szerepeiben imponáló, könnyed és a hangja most is tisztán és mély áhitattal csendülő ezüstharang. Kár, hogy én mindig el szoktam felejteni a kosztümökről való csevegést, pedig ez ma a divatos operett-kritikusok egyetlen és biztos hatásos módszere egy a közönség, mint a divák szívéhez. De ezúttal is elfeledem, mint mindig, arra való tekintettel, hogy a ruha nem művészet, csupán keret, mint a szép foglalat, mely a drágakövet tartja és kiemeli.”

* **Róna Dezső, Jósika Mici és Darvas Ernő együttes művészestélye a Kulturpalotában.** F. hó 19-én, szombaton este 9 órai kezdettel tartják feni művészek művésztijüket. Már az első hirdására Aradváros műértő közönsége tömegesen jegyeztette elő erre az élvezetes, érdekes, és

Kedves Barátom!

Ne haragudj, hogy ily sokáig váratlak választommal, de nem akartam illuziókat lerontani. Te még rózsaszínű szemüvegen látod a világot, téged még nem ért csalódás... Röviden: te még nem ismered a nőket. A Nő maga a Végtelen. Minden öröm és bűn ebből fakad. De nem akarlak filozófiával fárasztani, hanem inkább elmondok magamról egy kis mesét.

Emlékszel-e a te „tréfamesteredre”? Arra az abszolút komolytalan emberre, aki én voltam valaha, régen. Elmult már. Megismerkedtem egy nővel. Eleinte jó pajtások voltunk, együtt sétálgattunk, szórakoztunk s neveltük a komoly emberket. Én a pajtást korestem benne, de ő lassan-lassan mást is vélt felfedezni bennem és észrevettem, hogy komolykodó arcjátékkal viszonzta élcsemet. A séták ritkultak, a nő ábrándozni kezdett. Ez pedig azt jelenté, hogy a nő szerelmes. Tudod jól, mennyi rossz viccet csináltam én a nők emberek rovására és most pont én ugorjak fejest a saját vorrombe? Nem, fiaoskám nem vagyok én férjnek való anyag. Hiszen alig öttem az én 26 évemmel és sokszor már fásult, keserű mosoly ill az ajkamra. Ezt a mosolyt még gyermekkoromból ismerem. Egyszer ugyanis az édesapámmal sétáltam és láttam, hogy egy puskás bácsi (most már tudom, hogy rendő) kísért egy embert.

— Mond apukám — kérdeztem — miért megy ez a puskás bácsi a másik után? Talán valami rosszat csinált?

— Dehogyan fiam — próbált vigasztalni az apám — csak azért mennek együtt, mert nálam nincs puska és fél egyedül.

A fogoly meghallotta ezt, ránk nézett és keserűen mosolygott. Ha a házasságra gondolkolsz, mindig eszembe jut ez a kép... Kedves Komám! Adj valami tanácsot, mert nem sokára valóságos Citrom Pepi lesz belőlem. Pedig az élet oly szép... A korzón megvillannak a karosú női bokák, az asszonyi szemek játéka megpezsztíti véretem. Ez kell az én bohém lelkemnek: szép láb, kurta szoknya, nem pedig főzőkanál és gyerekkecske...

Ölel barátod: K. I.

A két levél úgy-e mindennél többet mond. Szinte a legteljesebb sikerrel oldja meg a válságba jutott házasság nagy-nagy problémáját.

Figyelmes szemlélő.

művészi estélyre jegyeit. Mindhárom művész, ragyogó műsor keretében, tudásának és művészetének legjavát fogja nyújtani. A műsort olyan bravúrral állították össze, hogy sokáig felejthetetlen művészi eseménye lesz Aradváros műértő közönségének. Róna Dezső, ki mint dalénekes ezúttal először szerepel városunkban, a legszebb Schubert, Schumann, Strausz, Lolve Hermann és Mozart-dalokat fogja énekelni. Jósika Mici és Darvas Ernő Bíró Lajos pompás egyfelvonásosát, „Rátót”-t és Harmath Imrénének csodás egyfelvonásos tragikomédiáját, a „Haláltánc”-ot fogják előadni. Mindkét egyfelvonásosnak ez lesz aradi bemutatója is. Jegyeket Oláh Sándor könyvkereskedő (Minorita-palota) már árúsít.

F. L. POPPER BALLY

(sohvelő) cipőgyárak
készítményei

a legjobb, legszebb és legtartósabb

Olcsó árak! :: Egyedül elárulóhelye:

Lévay és Szigeti.

Ezelőtt Buchsbaum és Tsa. cipőáruhaza Arad

A kamara ünnepi ülése a ratifikálás alkalmából

Mitileneu külügyminiszter nagyszabású beszéde. — A pártok szónokai ünneplik az Averescu-kormányt. — A Magyar Párt szerencsekívánatai. A kamara hódolata Olaszország iránt.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A kamara mai történelmi jelentőségű ülésére való tekintettel, a képviselők majdnem teljes számmal jelentek meg és a karzatokat zsúfolásig megtöltötte a közönség, amely lelkes ünneplésben részesítette az olasz követtség jelenlevő tagjait és a minisztereket.

Negulescu elnök délután háromnegyed négykor nyitotta meg az ülést, amelyen a kormány részéről Trancu Iasi, Bucsan, Lupas és Mihail-Ionescu vannak jelen, majd néhány perc múlva megérkezik Mitileneu külügyminiszter is, akit meleg ovációval fogadnak. Az elnök, a múlt ülés jegyzőkönyvének a hitelesítése után a külügyminisztert hívja fel szólásra.

Mitileneu a képviselők és a karzat közönségének tapsai között kezdi meg beszédét.

A külügyminiszter bejelenti a ratifikálást.

— Mélyen megindulva hozom a kamara tudomására az 1920. október 28-iki, Romániának Besszarábiára vonatkozó jogai elismeréséről szóló párisi egyezmény olasz ratifikálását. (Leikes taps és felkiáltások: Éljen Olaszország! A kamara felállva tapsol.) Az egyesülést a nép akarta, a ratifikálás Averescu tábornok személyes sikere. (Szünni nem akaró taps.) Mussolini, aki a két ország közötti barátságos egység vágyától áthatva, hajtott végre a ratifikálást. (Taps. Éljen Mussolini!) Az olasz-román egyezményt ez az aktus tetőteljessé. Nemzeti szempontból az egyesülés már régóta valóra vált, nemzetközileg azonban csak ma lett szentesítve. (Taps.) Olaszország, az igazság magasztos szellemétől áthatva ratifikált. (Óriási ováció Olaszország mellett.) Tegnap Franciaország a jog ugyanilyen szellemétől áthatva járt el. Mától fogva nemzetközi jog értelmében bármilyen tagadása és megtámadása az egyesülés jogos tényének, lehetetlen. Románia ez után is a béke konszolidációját fogja hirdetni. Keleti szomszédunk számára még egyszer kijelentem, hogy ma készen vagyunk a „non aggression” elve alapján egyezményt kötni. A mai és a tegnapi ratifikálásnak nincsen semmiféle agresszív jellege. Holnap Japán is ratifikálni fog. Tokióban újból felállítjuk a román követséget és ennek meglesz az eredménye.

Majd magasztalja Olaszország uralkodóját és vezetőit és hódolatát küldi nekik, valamint Benito Mussolininek. A baráti szimpátiának ad kifejezést Olaszország román követére, Durazzo márkirát, aki nem kimélt sem munkát, sem fáradságot a közös jóért. (A kamara tagjai felállva, percekig tapsolják az olasz követet.)

A külügyminiszter „Éljen Besszarábia” — kiáltással fejezi be beszédét, amelyet a képviselők hosszabb tapsal fogadnak.

A pártok ünnepi szónokai.

Sergiu Nita besszarábiai miniszter a következő szónok, aki Besszarábia nevében deklarációt olvas fel. Hálájának ad kifejezést Olaszország iránt és igéri, hogy Besszarábia a Dnyeszternél a latin tradíciók há őrzője lesz.

Braescu alelnök a kamara nevében beszél. Kijelenti, hogy a mai nap ünnepnapja az egész nemzetnek. Háláját fejezi ki Olaszországnak a királyának. (A kamara felállva tapsol.) Gondolataink szeretettel telve Románia nagy királya felé szállnak (Hosszantartó taps), aki megnyitotta a győzelem útját. Hódolatának ad kifejezést a két miniszterelnök, Mussolini és Averescu iránt, akik nemzeteik történelmébe dicsőséges pillanatokat irtak bele. Éljen a két vitéz nemzet vitéz királya — mondja beszéde végén.

Inculet volt besszarábiai miniszter, a liberális párt nevében mély örömmel veszi tudomásul, hogy Olaszország a ratifikálással elismerte Románia jogait. Megállapítja, hogy ez a tény a nemzetközi atmoszférának tulajdonítható, amelynek szüksége van Romániára. (Taps.)

Vajda Sándor: Vannak pillanatok, amikor bármilyen szakadékok is választanak el egyéb-

ként egymástól, mindenki szíve egy ütemre dobog. Én testvér vagyok, te testvérem vagy, bennünk kettőnkben egy szív dobog. (Leikes taps.) Majd a történelem fogja megmutatni, kinek milyen része van Besszarábia csatlakozásában, Most a hála érzését hozzuk a külügyminiszter és a kormány számára, amely megszerezte ezt a ratifikálást. Kijelenti, hogy Romániának Besszarábia az Elzász-Lotharingiája. Ma már nemcsak a mi jogunk, hanem a nemzetközi jog szerint is Besszarábia román föld. Elképzeli, hogy milyen megelégedés tölti el Averescut, mint eltöltötte az ő személyét is 1920-ban, amikor Londonban sikerült a csatlakozás elismerését kivívni. A Besszarábiára nézve kivívott sikerek valamikor mindég személyi kérdések voltak a miniszterelnököknek. Kívánjuk Averescu tábornoknak, hogy ne legyen olyan közel a tarpei sziklához, mint én voltam 1920-ban. Háláját fejezi ki Olaszország, annak királya, Mussolini és Badoglio iránt. Gondolnunk kell a román hadseregre is — fejezi be beszédét — amely az egyesülést megvalósította. (A kamara tagjai felállva percekig tapsolnak.)

Buzdugánt, az egyesülést kimondó Sfatul Tarei volt titkára felolvassa a csatlakozást kimondó határozati javaslatot. A parasztpárt nevében örömmel ad kifejezést a csatlakozás felett. Csatlakozik a szerencsekívánatokhoz.

Vladimir Christy, a besszarábiai kormány-párt nevében beszél, köszönetet mond Olaszországnak, magasztalja a királyt és Averescut. Beszédét e szavakkal végzi: — Éljen Besszarábia és az anyaország örök időkre történt egyesülése. (Leikes éljenzés.)

Tomi, a Jorga-párt nevében csatlakozik a

Aradvárosa tiltakozik az aradulnoui autobusz ellen.

A város vezetősége vitatja a postavezérigazgatóság pályázatkirásit jogát. — Nem engedik be Aradra az aradulnoui autobuszt. — Arad város felterjesztése a belügyminiszteriumhoz.

(Arad, március 9.) Néhány nappal ezelőtt hirdetemény jelent meg az aradi lapokban, az aradulnoui autobuszjáratra vonatkozólag. A hirdeteményben az aradi postafőnökség felsőbb rendelkezésre való hivatkozással tudomására adja az érdekelteknek, hogy a megyei prefektúrán március 16-án délelőtt 11 órakor nyilvános árlejtés lesz az Avram Iancu (Szabadság)-tér és az aradulnoui (ujaradi) vasuti állomás közötti személy- és postaszállítás autobuszsal való lebonyolítására. Ez a kis hirdetemény annál nagyobb érdeklődést keltett, minthogy ez azt is jelentette, hogy immáron rövidesen valóra válik az arad-aradulnoui autobuszforgalom, ugyanakkor azonban senkiselem gondolt arra, hogy a hirdeteménynek egyéb következményei is lesznek. A város vezetősége ezzel az árlejtéssel ugyanis — mint ma kiderült — megsértve látja a város érdekeit, miután azon a véleményen van, hogy erre az útvonalra csupán a városnak van joga kiadni koncessziót és nem a bucaresti-i postavezérigazgatóságnak. Épen ezért ma a város vezetősége el is határozta, hogy a szükséges lépéseket megteszi a belügyminiszteriumban a város érdekeinek megóvására és ezzel érdekes harc indult meg az aradulnoui autobuszjárat körül.

Országút az aradulnoui-ut?

A postavezérigazgatóság nemrégiben átiratot intézett az aradi postafőnökséghez, a melyben pontos leírását kérte az aradulnoui utnak, hogy megtehesse a szükséges intézkedéseket az autobuszforgalom bevezetésére. A postavezérigazgatóság véleménye ugyanis az, hogy két község közötti út, így az ujaradi is, országút és így az ezen való közlekedést kizárólag a postavezérigazgatóság engedélyezheti, a törvényben biztosított jogánál fogva. A aradi postafőnökség teljesítette az utasítást és hozzáfűzte ama véleményét, hogy ez az útvonal aligha nevezhető országútnak, annál is in-

kamara egyhangulag kifejezett érzelmeihez.

Cuza pártja részéről is magasztalja Olaszországot és hangsúlyozza, hogy Besszarábia román föld. Az olasz ratifikálást mutatja, hogy Romániának szerepe van keleten és az európai nyugati civilizáció előőrsé. Dicséri Mussolinit, Averescut és élteti Romániát és Olaszországot. (Taps.)

Haase Dániel a német párt, főleg a besszarábiai németek nevében örömmel ad kifejezést a ratifikálás felett és kívánja, hogy ez Besszarábia lakosságának üdvére vezessen.

A magyarság is üdvözli a ratifikálást.

Willér József dr. a Magyar Párt nevében kijelenti, hogy pártja nagy örömmel vette tudomásul a ratifikálást, amelynek nagy jelentősége van úgy nemzetközi, mint belföldi szempontból. Tisztelettel üdvözli a kormányt e nagy diplomáciai siker és az egész országot e nagyfontosságú történelmi pillanat alkalmából.

Negulescu elnök rámutat arra, hogy az összes szónokok, az összes pártok képviselői egyhangulag örömmel fejezték ki e szerencsés eredmény felett. Ez megadja neki a jogot, hogy a lefolyt manifesztációhoz, az egész kamara nevében csatlakozzék. Rámutat a római aktus nemzetközi és politikai jelentőségére. Az összes nagyhatalmak szolidaritása, amely megteremtette Románia új képét, hozta létre ezt a ratifikálást is. Ez lerombolja azoknak az illúzióit, akik azt remélték, hogy ez az egyesülés még nem végleges. Ez az aktus biztosítja a békét. A nemzetközi egység csakis a mi saját erőnkkel biztosítható, de új eszmearamlat hatja át a népszövetséget is, amely a népek közötti konfliktusokat a jog alapján szabályozza. A nemzetek szövetsége a jövő nagy reménye, a modern világ új orientációja. Ebből a szempontból is nagyfontosságú ez az aktus. Beszéde végén a kamara hódolatát fejezi ki Olaszország királya és az olasz nép iránt és szavait így végzi: Éljen Olaszország!

kább, miután maga Aradul-nou község is sokkal közelebb fekszik Aradhoz, mint a városnak több külvárosa. Ezért ajánlatosabbnak vélte, ha a város oltaná meg a többi városrészrel együttesen, az aradulnoui közlekedés kérdését is. Az aradi postafőnökség válasza azonban nem érte el a kívánt eredményt, a vezérigazgatóságtól most már határozott rendelet érkezett az árlejtés kiírására vonatkozólag s ez a napokban meg is történt.

A város beleszól a pályázatba.

A hirdetemény megjelenése után a város vezetősége is elérkezettnek látta az időt, hogy megvédje a maga érdekeit és beleszóljon az ügybe. Ma délelőtt terjedelmes memorandum készítették el az aradulnoui közlekedésre vonatkozólag, amelyben élesen tiltakoznak az ellen, hogy a postavezérigazgatóság adjon koncessziót, akár ideiglenest, akár véglegeset, az aradulnoui útvonalra, mivel ezt a jogot Aradváros vezetősége tartja fenn magának. A posta joga a várostól több kilométernyi távolságban eső községekre szól, amelyeknek nincsen postájuk és így fontos, hogy valamilyen közlekedési eszközzel összekössék azokat a várossal. Ilyenre Aradul-nou községnél szükség nincsen, mivel a községnek külön postája van, kényelmes vasuti összeköttetése Araddal, külön vasuti állomása és sokkal közelebb van Aradhoz, semhogy ezt a rövid útvonalat országúttá lehessen deklarálni. A memorandum hivatkozik arra, hogy jelenleg Bucarestben folyamatban van Aradul-nou Aradhoz való csatolása, a közigazgatási törvény értelmében és így közlekedésügyileg is feltétlenül Aradhoz

SIROTA

zongoraművész hangversenye március 22.
Jegyek Sándor könyvkereskedésében.

fog tartozni. A városnak fontos érdeke, hogy a most megoldandó közlekedésnél az aradul-noui vonal is szerepeljen s így azt nem adhatja ki kezéből. Ezért arra kéri az illetékes hatóságokat, hogy a meghirdetett árlejtést semmissé tegyék. A memorandumot két példányban küldték el Bucurestibe, az egyiket a belügyminiszteriumhoz, a másikat a postavezérgazgatóságához. Külön futár viszi le a memorandumokat Bucurestibe, hogy a meghirdetett határidő elérése előtt annullálni lehessen az árlejtést.

Csak az aradul-noui hidig.

Igy áll jelenleg a helyzet az aradul-noui autóbussz körül. Amennyiben a postavezérgazgatóság ragaszkodik a kitűzött árlejtéshez, lehetséges, hogy valamelyik pályázó koncessziót is kap, persze a város engedélye nélkül. Ebben az esetben azonban — mint illetékes helyen határozottan mondják — Aradváros vezetősége megvédi érdekeit s az autóbusszt nem engedni Arad területére s az csak az aradul-noui hidig közlekedhet. Nincs kizárva azonban az az esze öség, hogy a postavezérgazgatóság belátással lesz és arra való tekintettel, hogy ugyanis küszöbön áll Aradul-nounak Aradhoz való csatolása, elrendeli az árlejtés törlesztését. A rendkívül érdekes harc fejleményeit mindenestre általános érdeklődéssel várják az illetékes ténylezők és különösen március 16-ika iránt nyilvánul meg az érdeklődés, a mely napon eldől, hogy megtartják-e az árlejtést, vagy sem, a sokat vitatott aradul-noui vonalra (m. r.)

H I R E K.

TETÓN.

Ősz nem sodort még annyi árva lombot,
annyi riadt szót: „Minden összeomlott...”

Nappal kőszálatam, éjjel nem pihentem,
vasárnap reggel a hegyekre mentem.

Ott lenn: sötét ködöt kavart a katlan,
Itt lenn: a vén hegy állott mozdulatlan.

Időbe látó, meztelen tetőjén
tisztást vetett a bujdosó verőfény.

Ott lenn: zsiibongott még a völgy a láztól,
Itt lenn: fehér sájtal kínált a pásztor.

Es békesség szót ejtett a szája
és békességgel várt az esztenája.

Távol, hol már a hó királya hódít,
az ég lengette örök lobogóit.

Tekintetem szárnyat repesve bontott,
átöleltem a hullám-horizontot

s tetőt, többet száznál és ezernél —
s titokzatos szót mondtam akkor: Erdély...
Aprily Lajos.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése szerint az északnyugati depresszió terjeszkedése folytán, Európa túlnyomó részben ciklonáris befolyás alá került. Középeurópában a csapadék általános volt. Oroszországban, a Balkánon és Spanyolországban az idő megtartotta száraz jellegét. — Időprognózis: Változékony, enyhe idő várható, helyenként esővel. Átmenetileg némi lehülés valószínű.

— A király Délolaszországba utazik, Bucurestiből jelentik: A Politica szerint a király valószínűleg április 5-én utazik külföldre és Délolaszország egyik városában fog hosszabb ideig üldölni.

— Miklós herceg látogatása a bankormányszónál. Bucurestiből jelentik: Miklós királyi herceg tegnap meglátogatta a Banca Nationalat és köszönetet mondott Burileanu kormányzónak a testnevelési intézet számára folyósított támogatásáért. A királyi herceg megtekintette a bank összes helyiségeit és élénken érdeklődött a munka menete iránt.

— Uj aranytelep Amerikában. Newyorkból jelentik: A Sierra Nevada partvidékén gazdag aranytelepre bukkantak. Az aranyásók százával tördülnek arra a vidékre.

Berlinben ülésezik legközelebb a Népszövetség

Csöndes volt a mai tanácsülés. — Briand nem vesz részt Stresemann disztrakomáján.

(Az Aradi Közlöny genfi tudósítójának távirata.) A népszövetségi tanács ma délelőtti nyilvános ülése egész rövid volt. Napirenden kisjelentőségű kérdések szerepeltek. Chamberlain előterjesztést tett, hogy a Népszövetség égisze alatt álló szerződéseknek mi legyen a formája. Ezután a nőkereskedelem elleni bizottság vezetője tett jelentést. Végezetül Titulescu jelentést tett azoknak az országoknak a helyzetéről, amelyek nem tudják népszövetségi tagdíjukat kifizetni. Ezek között első helyen

— Alhir Manoiiescu lemondásáról. Bucurestiből jelentik: Tegnap az a hír terjedt el a fővárosban, hogy Manoiiescu pénzügyi államtitkár lemondott. Ezt a hírt hivatalos helyen kategorikusan megcáfolják.

— Az evangélikus szuperintendens beiktatása. Megirtuk, hogy az erdélyi és bánági magyar evangélikus kerület, — melynek létesítéséhez a kormány hozzájárult — negyvenhat szavazattal kettő ellenében Frinț-Lajos aradi főesperest választotta meg szuperintendensnek és negyvennyolc szavazattal Ambrózy Andor bárót a szuperintendencia világi felügyelőjének. A választásról és a szavazás eredményéről szóló magyar és román nyelvű jegyzőkönyvet Ambrózy Andor báró tegnap este vitte le Bucurestibe. Ambrózy báró a fővárosban Goldis László kultuszminiszterrel és Piclesanu miniszteri igazgatóval fog tárgyalni. A tárgyalások során megállapítják a szuperintendens működési körét és beiktatásának határidejét is.

— Főiskolai hallgatók katonai kiképzése. Jelentettük annak idején, hogy az ország valamennyi főiskoláját militarizálják. Ez megtörténik a temesvári műegyetem hallgatóságával is, amely a harmadik szemeszter után már sorozásra kerül és azok a hallgatók, akiket katonai szolgálatra alkalmasnak találnak, négy hónapi kiképzést kapnak. A műegyetemen lesz iskoladivízió egy üteggel és műszaki osztállyal. A katonai tanfolyamon a hallgatók gyakorlati és elméleti kiképzést nyernek.

— Meghalt egy orosz-zsidó író. Párisból jelentik: A modern orosz irodalmat Arcubasew Mihály halála után pár nappal ismét súlyos veszteség érte: Tegnap Párisban meghalt Iuskevics Szemjon 59 éves korában. Iuskevics 1900. elején tűnt fel írásaival abban az írói körben, amely Gorkij Maxim körül csoportosult és „moszkvai modernnek” néven volt ismeretes. Iuskevics az oroszországi zsidók életéből vette témáit. Az oroszországi ghetto gyermekének vallotta magát és együtt érzett a pogromokkal sújtott néppel. 1903-ban jelentek meg több nyelven markáns zsidó tárgyú novellái, amelyek csakhamar jól csengő nevet szereztek írójuknak. Csakhamar jelentkezett írásaiban a humor is, még pedig az a keserűséggel vegyes humor, amely a tragikomikum felé hajlik. Egész életén át hű maradt a kisemberekhez, akiket odahaza, az oroszországi ghettoiban ismert meg. Közelebb hozta ezeket a meg nem értett, taian gyűlölt embereket a világ tudatához, anélkül azonban, hogy propagandát fejtett volna ki érdekükben, vagy kiélezte volna a keresztény-zsidó ellentétet. A kiváló orosz író novelláiban, regényeiben, szindarabjaiban ennek a népek szenvedése tükröződik vissza, anélkül, hogy nagyító, vagy torzító tükröz akarna lenni. Iuskevics sem tudott a mai Oroszország levegőjében akklimatizálódni. 1920-ban külföldre költözött. Eleinte Berlinben élt, majd Párisba költözött, ahová ifjúkori nosztalgiaja vonzotta. Itt ülte meg 25 éves írói jubileumát is. Szindarabjait nagy sikerrel játszották a világ összes nagy színpadain. Magyar színpadon egyetlen darabja ment, a „Szonkin és a főnyeremény” című tragikomédia, amely a budapesti Renaissance-színházban 1925. októberében került bejelentésre és nagy sikert aratott.

— Csak szeptembertől kötelező a dlák-egyenruha viselése. Bucurestiből jelentik: Petrovici közoktatásiügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint a középiskolai egyenruha viselés kötelezettsége április elseje helyett csak szeptember elsején lép életbe.

Kina áll. Ezután zárt ülést tartottak, amelyen az elemi csapásokból eredő károk nemzetközi jóvátevéletét tárgyalták. A Petit Parisien értesítése szerint a népszövetségi tanács júniusi ülést Chamberlain elnöklésével Berlinben tartják meg.

Briand ma kijelentette, hogy nem vesz részt a Stresemann által a népszövetségi tanács tagok tiszteletére a Metropolban rendezendő lakomán, egyrészt azért, mert nem jól érzi magát, másrészt viszont ellensége az ünnepi vacsoráknak.

— Ellélték az idegen-vagyonok amerikai kezelőjét. Newyorkból jelentik: Az idegenek vagyonának amerikai kezelőjét, Müllert, akire a legsúlyosabb visszaéléseket bizonyították rá, 18 havi fegyházbüntetésre és 5000 dollár pénzbüntetésre ítélték. Müller felebezett az ítélet ellen és annak elintézéséig szabadiában marad, miután a vizsgálat során már nagy óvadékot helyezett letétele.

— Kabil-fogságba került repülő. Madridból jelentik: Az „Uruguay” repülőgép négy utasa Cap Juby mellett, mintegy 50 kilométerre a parttól, a benszülött kabilok fogságába került. Mivel békés törzsekről van szó, biztosra veszik, hogy váltságdíj ellenében sikerül a repülőket kiszabadítani.

— A Simplon-express új menetdíja. Bucurestiből jelentik: A Simplon menetdíját március 10-én a következőkben állapították meg: Timisoaráról Bordeaux-ig: 246.50; Lausanneig: 192; Lyonig: 283.90; Milánóig: 150.60; Párisig: 283.90; Triestig: 111.60; Torinóig: 160.65; Velencéig: 128.55; Veronáig: 139.45 frank. A menetdíjak francia frankban értendők. Személypocgyász viteldíja: 10 kilóig: Bordeauxig: 2.21; Lausanneig: 2.44; Lyonig: 2.61; Milánóig: 2.11; Párisig: 2.44; Triestig: 0.50; Torinóig: 2.46; Velencéig: 1.64 frank.

— Közgazdasági előadás a Kulturpalotában. Ma este 9 órakor a Kulturpalota kisterme szorongásig megtelt előkelő közönséggel. Megállapítható, hogy az aradi Ujságírószervezet rendezésében megtartott előadó-est hatalmas sikerrel járt. A nagyszámu és feszülten figyelő hallgatóság lelkesen ünnepelte az előadókat: Zima Tibort és dr. Rácz Sándort, akik nagyon is kiérdemelték az ovációt. A magas tudományos színvonalon mozgó és komoly értéket reprezentáló előadások ismertetésére és méltatására visszatérünk.

— Elloptak Budapesten egy versenylovat. Budapestről jelentik: Lőrincz József földbirtokos és versenyistállótulajdonos feljelentést tett a pesti főkapitányságon, hogy egy ismeretlen tettes egyik versenylovát elloptá. A feljelentés szerint Lőrincz tegnap este kint tart a verseny pályán és megdöbbenve értesült arról, hogy Csipkerózsika nevű három éves pejkancája eltűnt az istálló egyik boxjából. Miután az istállóiflutakat sem találta sehol és az a gyanuja, hogy a híres versenylovat ellopták, kérte a nyomozás megindítását. A detektívek azonnal kimentek a helyszínre, de eddig még közelebbi adat nincs kezükben az ügyről, viszont az 1600 pengőre becsült lónak sincs semmi nyoma.

— Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, oldalszurást, mellszorulást és szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a Ferenc József viz remek természetalkotta hashajtó. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— A telefonhuzalok tolvajai ellen. A napokban megirta az Aradi Közlöny, hogy az aradi postafőnökség jelentést tett a nyomozó hatóságoknak, hogy a város területén a legvakmerőbb módon lopkodják a telefonhuzalokat. A rendőrség megindította a nyomozást, de még nem sikerült a tolvajok nyomára akadni. Az aradi postafőnökség ezután figyelmezteti azokat az iparosokat, vagy kereskedőket, akikhez eladásra visznek rézhuzalokat, azonnal tegyenek jelentést a rendőrségnek, vagy a postafőnökségnek, hogy a tolvajokat leleplezhessék.

— A timisoarai vasutigazgatóság új osztályfőnökei. Cristea Szilviusz, a timisoarai vasutigazgatóság vezetője már végleg megállapodott munkatársainak személyeire vonatkozólag. Helyettese Dima igazgató lesz. A vasutigazgatóság egyes osztályainak élére a következők kerülnek: személyzeti ügyek Kora Nándor dr., helyettese Radulescu Mihail, számszámok Copaceanu Márton, jogügy Sándra Jenő dr., vontatási osztály Severineanu mérnök, pályafentartás Balázs mérnök, forgalmi osztály Dimitriu felügyelő, kocsi-fentartási osztály Vladescu mérnök. A vasutigazgatóságnak egészségügyi osztálya is lesz, melynek élére Pacurariu Simon dr. orvos kerül.

— Az ujoncok bevonulásának új rendje. Bucurestiből jelentik: A Cuvantul úgy értesül, hogy politikai körökben mozgalmat indítottak az irányban, hogy Mircescu hadügyminiszter az új ujoncozási törvényjavaslat azon rendelkezéseit, amely szerint az ujoncoknak a jövőben február elsején kelljen bevonulniuk, módosítsák olyképen, hogy a földművesek, valamint az önkéntesi jogosultsággal bírók — mint a háború előtt — november elsején vonulhassanak be. Hír szerint a hadügyminiszter hajlandónak mutatkozott erre a módosításra.

— Meghalt egy magyar vívómester. Párisból jelentik: Fodor István ismert budapesti vívómester édesapja, Fodor Károly, a régi híres vívómester tegnap hirtelen meghalt Párisban.

— Betörés Aradon. Médér János Bal. Regina Maria (Andrássy-tér) 18. számú ház lakója feljelentést tett az aradi államrendőrségnek, hogy lakásába betörték és onnan több ezer lej értékű ágyneműt és paplant loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Aradváros előirányzott bevételei. Nagy vonalában ismertettük a napokban Aradváros költségvetését, amely 1927-re készült és amely most teljesen készen várja a letárgyalást. Az előirányzott városi bevételek között néhány érdekes tétel szerepel: a temetések utáni illetékből a város 300.000 lejt, a cégtáblailetekből 750.000 lejt, a közlekedési eszközök utáni taxából 1 milliót, az élőállatok eladása után 3 millió lejt akar bevételezni. A szállodákból 500.000 lejt irányoztak elő, míg közegetvám címén 10 milliót vettek fel. Ebből a tételből látszik, hogy az a mozgalom, amely az aradul-noui hidvám eltörlésére indult meg, eredménytelen marad, mert a város nem adja fel ezt a tekintélyes jövedelmet. A marosparti széksorokból a nyári szezonban 200.000 lejt akar a város bevenni, míg a városi bérletek és a városi házakban lévő lakások 2 és fél milliót hoznak. A Neptun fürdő bevételeire 750.000 lejt irányoztak elő, míg a kórház jövedelmét 2 és fél millióban állapították meg. A kiadások között a legnagyobb tétel a tisztviselők fizetése, amely a jelenlegi létszámot véve alapul, 16 millió lejt tesz ki.

— Hajsza a diplomata vörös táskája után. Budapestről jelentik: Ma este a Keleti pályaudvar indulási oldalán egy elegáns ur izgatottan ugrott ki a bécsi gyors elsőosztályú fülkéből és jelentette a főnöknek és a rendőrségnek, hogy értékes iratai tűntek el. Kiderült, hogy az elegáns ur gróf Racsinszky Eduard, lengyel követségi tanácsos, aki Varsóból jött Budapestre a lengyel követséghez és annak megbízásából igen fontos diplomáciai aktákat akart Bécsbe vinni. A titkos aktákat a vonat egyik elsőosztályú fülkéjében egy „Service Diplomatique” felirású vörös borítékban letette és közben más fülkét nézett. Amire visszajött, a boríték az aktákkal eltűnt. A detektívek azonnal nyomozni kezdtek, de közben kiderült, hogy a diplomata a borítékot abban az autóban felejtette, amelyen a Dunapalota-szállóból az állomásra hajtott, a taxi-soffőr pedig visszavitte azt a szállóba. Innen aztán telefonon közölték, hogy az iratok megkerültek, úgy, hogy gróf Racsinszky elutazhatott a legközelebbi vonattal Bécsbe.

Averescu nagy tettekre készül.

A besszarábiai egyezmény ratifikálása rendkívüli mértékben megerősítette a miniszterelnök helyzetét.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Az Adeverul és a Vitorul a Goldis-üggyel foglalkozva valószínűnek tartják, hogy a besszarábiai egyezmény ratifikálásának erre a kérdésre is hatása lesz, amennyiben a kormány presztízse jelentékenyen megerősödött és valószínűnek látszik, hogy Goldis most már belép a néppártba. Az Adeverul információit arról vélnék tudni, hogy Averescu széleskörű kombinációt tervez a politikai helyzet konszolidálására végett és alapjában kívánja megváltoztatni a pártok egymáshoz való vi-

szonyát. A lap szerint egyes liberális körök is meg vannak győződve arról, hogy a kormány most már határozottan fogja a napirenden levő problémák megoldását keresztülvinni anélkül, hogy az eddig fennálló akadályokra tekintettel lenne. Így többek között elhatározta, hogy a kormányprogramban annak idején bejelentett gazdasági és pénzügyi politikát meg fogja valósítani, mert Averescu tudja, hogy ma már senki sem állhat utjában és semmi sem utasíthatnak vissza, amit ő az országra nézve szükségesnek és hasznosnak tart.

Multak meséjét mondja a jubiláló Győző.

Hogyan jutott Arad kedvenc színésze a szobrásziskolától a közönség szeretetébe. — Érdeklőségek a negyedszázados jubileumot ülő Győző Alfréd színészi életéből.

(Arad, március 9.) Köröttünk kávéházi forrongás... A füstregeges légben kanálcörgés, dominókoverés, hangos tereferé, lármás vitakozás, zsivaj, khaoszozs zsongás... Kis márványasztalnál Győző Alfréd és én. Győző Alfréd jubilé: 25 esztendő színházi mult áll mögötte. Huszonöt esztendőn át hoz aprót, hol nagyobbat harapni a színészsors adta kenyéren, hol görnyedten bandukolni az élet robotjának országútján, hol fürödni tapsban, dicsőségben. Huszonöt esztendő jubileum! Oly esemény ez, amely — tul az esztendők számának kifejező erején — egy karrier fokozatos fölfelé ivelését takarja sok-sok hullámvás után az élet tengerén... S most Győző Alfréd az emlékezés fátyolán át kitergeti a multat... az ő multját... a hajdani színész multját, amikor ekhós szekér, meg szalmazsákos „turista”-lakás járta. A koszt pedig reggelire levegő, ebédre szintén az, vacsorára pedig a duplája volt. Szép emlékek ezek... érdemes fölfigyelni rájuk... Győző Alfréd mesélni kezd:

— Hát tudod édes fiam az úgy volt — kezdte az ő kedvesen közvetlen modorával — ahogy leráztam az iskolapad porát, a Lónyay-uccai szobrászképzőben szedegettem magamba a szobrászati tudományt. Ekkor összevett a sors egy Papir Sándor nevű hasonzorú fiatalemberrel, volt színésszel. Sűrűn jártunk a színházba, ott kukultunk a felsőbb régiókban s egy-egy darab után a műteremben lepróbáltuk a darabot, hogy bizony úgy jobb lett volna, ahogy mi csináljuk és a végén ráeszméltünk arra, hogy milyen nagyszerű lenne a műkedvelősdí. Elhatároztuk egy műkedvelő egyesület megalapítását, de Pesten nem volt megszűnik működni és Ujpestre mentünk játszani. Néha sikerrel és néha — sajnos, ez volt a gyakoribb — anélkül. Ekkor történt, hogy gondoltunk egy merészre: beiratkoztunk színiskolába. Papir Solymoshoz, én Rákosi Szidihez. Forgách Antal — most filmrendező — egy szép nyári napon összeszedte a növendékeket és az „akadémikusok” egyesülve a „rákosiakkal” együttesen lerándultunk Szolnokra. Mit mondjak, irtózatosan leégtünk. Nekem még szerencsém volt. Lakott ott egy nagybácsi. Adott egy forintot, hogy zónázzam haza. (Az utiköltség 2 forintba került). Hát zónáztam is vagy két napon keresztül, míg hazaevickéltem.

— Ez időben érkezett Budára a makói társulat. Cyranót játszották. Statiszták helyét növendékek töltötték be. Én egy néma tolvajt játszottam. Siker? Na hallod, nyiltszini tapsot kaptam. Ezután kezdődött a kalandos élet. Megismerkedtem egy 14 éves emnivaló

— Leleplezett kémszervezet. Sibuból jelentik: A napokban már irtunk arról, hogy az állambiztonsági hivatal néhány nappal ezelőtt egy nagyarányú kémszervezetnek jött nyomára. Mint a Cuvantul írja, a VII. hadtest parancsnokságának rendeletére most letartóztaták Taflan őrmestert is, aki több fontos katonai adatot szolgáltatott ki a kémszervezetnek. Taflan vallomása szerint 10—15 ezer lejt kapott havonta a kémszervezettől s ennek ellenében köteles volt minden, a Magyarország ellen irányuló intézkedésről szóló akták másolatát a kémszervezetnek kiszolgáltatni. — Az ügyben — a Cuvantul szerint — még tömeges letartóztatások várhatók.

kisleánnyal. Mi tagadás? Belehabaródtam. Megszöktünk. Utunkba akadt egy szülgazgató: Bokor Imre. Havi hatvan koronával szerződött. Sárbogárdon játszottunk, majd Pincehelyen. Én voltam, mint afféle szobrászember, a díszletfestő is. Teljes díszletfestésért 1 forintot kaptam, azaz, hogy csak kellett volna kapnom, de nem fizettek, én dühömben összeromboltam a kész díszleteket. Boszszuból éjjel otthagytak, s a társulat tagjai — ötven voltak — odábbálltak nélküllünk. Gyöng felé. Pénzünk nem lévén, nemes közlekedési eszközt választottunk: gyalog mentünk utánuk. Utközben öröm volt az eperfa terebélyes árnyéka és nagy ügyel-bajjal végre Gyöngre értünk. Ott ép képviselőválasztás volt. A jelölt Pichler Győző a piacon egy hordó tetejéről szavalt a néphez. Pichlerben régi kedves ismerősöm véltem felfedezni. A bátyámmal együtt billárdozott és én irtam a poénokat. Odafurakodtam, azonnal megismert, s „pillanatnyi” pénzzavaromból 4 forinttal ki is segített. Így végződött első vidéki kirándulásom. Megjegyzem, ekkor láttam először falusi életet, s szalmazsuppos, vagy nádfüdeles házikót.

— De nem hagytam el a színészvilágot. Leszerződtem Feld Zsigához a Városligeti Szinkörbe. Öt évig működtem ott, jó rendezők: Stoll Károly, Mérei Adolf, dr. Bródy István kezei alatt. Innen Krémer Sándorhoz kerültem Szatmárra, Kémertől Szilágyihoz Marosvásárhelyre. Majd vissza Pestre Feldhez a közsínházba szerződtem, ahonnan Krecsányi csábított el a buda-temesvári társulathoz. Temesvárról pedig 1911-ben Arad volt a stáció: Szendrey társulata. Érdekes módon szerződött le Szendrey. Temesvárra jött át primadonnát keresni. Aznap épen a Nebántsvirágot adtuk, Celestint játszottam. Felvonás közben bejött az öltözőmbe, kezembe csapott, és kész volt a szerződés. Azóta is így szerződöm vele — kézfogással. Amikor átjöttünk Aradra, megostromolták Szendreyt a primadonnáért. Szendrey titokzatosan mosolygott és amldön felléptem, így mutatott be: — Ez az új primadonnám. Háromszor is kaptam fővárosi ajánlatot, de nem tudtam elszakadni azóta Aradtól. Ugy megszerettem az aradi közönséget és talán... a közönség is megszeretett engem...

... És Győző Alfréd elhallgat. Örökké mosolygós arcát tenyerébe hajtja, mereng a multon és bizony el is érzékenyül az emlékek hatása alatt... Én gondolatban már ott látom őt a rivalda fényében, amint szerényen meghajlik a tomboló emberáradat előtt — a „zsübeliumán”... Március 16-án... (s. p.)

— Mit épít Magyarország a felszabadított népszövetségi kölcsönből. Genéből jelentik: Bud magyar pénzügyminiszter kijelentette a külföldi hírlapíróknak, hogy az 50 millió pengő felszabadítása után a kormány megkezdi beruházási programjának végrehajtását. Elsősorban a posta, táviró és vasutak, majd a csepeli kikötő és kislakásépítkezések kerülnek sorra.

— Aradon elfogtak egy chisineut tolvajt. A chisineui csendőrség átíratára ma délelőtt az aradi államrendőrség letartóztatta Belkei Béla aradi lakost, akit a chisineui csendőrség lopással vádol. A letartóztatott embert átadták a csendőrségnek.

GRAMOFONOK,

„His Masters' Voice”, „Columbia”, „Decca” valamint tánc- és művész lemezok, rendkívül

nagy választékban Hegedüs ögnél Arad.

Macdonald lemond a munkáspárt elnökségéről.

Nincs megelégedve a parlamenti csoport fegyelmevel.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójától.)
A lapok értesülése szerint Macdonald elhatározta, hogy lemond a munkáspárt parlamenti csoportjának elnökségéről. Macdonald azért jelentette be ezt a szándékát, mert nagyon el-

keserítette, hogy a parlamenti frakció radikális tagjai nem viseltetnek elég fegyelmezetten. A munkáspárt — hír szerint — azon fáradozik, hogy Macdonaldot eltérítse szándékától s visszatartsa az elnöki tisztségben.

Fedák Sári rajong Amerikáért.

A hazatért magyar primadonna még tíz évig megy amerikai turnéra.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.)
Tegnap éjjelkor érkezett meg Budapestre Fedák Sári az Orient-expresszel. A pályaudvaron vagy száz ember várta. Személynők-uccai lakásán pedig hajnali ötig váltották fel egymást a látogatók. Csak amikor a hajnali nap sugarai beköszörögtek az ablakon, térhetett nyugalomra a művésznő a kilencnapos utazás után. Akadt is egész ma délutánig. Közben tisztelői és barátai annyi virággal lepték meg, hogy előszobája valóságos virágos kertté változott. Ma ebédutáni feketénél édesanyja, Mindszenty Tibor és Kürthy Sári társaságában fogadta Fedák Sári az Aradi Közlöny budapesti tudósítóját. Egyszerű, fekete selyemruha volt rajta és ép arról beszélt, hogy 21 kalapot hozott Amerikából, amikor kinyitk előtünk az ajtó. Elkagadtatással beszélt Amerikáról:

— Nem győzöm először elmondani, mennyire tévesek a mi budapesti fogalmaink Amerikáról. Newyork nem gépváros, a művészet pedig ott nem gyári produkció. Amerika színpadai sokkal tökéletesebbek, mint az európaiak és amit ott produkálnak, ahhoz fogható keveset láttam Európában. És Amerikában nem kell lesnie a drámaírónak a közönség ízlését. Mindenne van publikum, ami — jó. Az egyik színházban egy réndrámát játszanak már két év óta minden este, mellette a másikban pedig egy bájos Biedermeier-vígjáték megy ezerötszázadik előadása felé. Az amerikai szerzők, noha Európában nem igen ismerik őket, föltöbbi talantamos emberek. Megismerkedtem a legkiválóbbal, Austin Stronggal, akinek „Hetedik menyország” c. darabja két éve

— Betöréssel vádolnak egy volt rendőrségi detektívet. Az Aradi Közlöny tegnapi számában jelentette, hogy a Str. Cantacuzino (Hátar-uccán) Oláh Sándorné lakásába éjszaka betörték és nagymennyiségű ruhaneműt vittek el. A nyomozást Bán Sándor rendőrkapitány vette kezébe és több tanu vallomása alapján megállapította, hogy a betörést egy Dragicescu nevű volt aradi rendőrségi alkalmazott követte el, aki évekig Oláh Sándornénál lakott. Állítólag Dragicescu kijelentette, hogy a szobában lévő holtak az ő tulajdonát képezik és azokat, ha másképp nem lehet, erőszakkal fogja elvinni. A nyomozás megállapította, hogy Dragicescu Aradról Sepsiszentgyörgyre utazott. A rendőrség táviratilag felkérte az ottani nyomozó hatóságot, hogy Dragicescut szállítsák Aradra és majd itt kihallgatása alkalmával tisztázzák a titokzatos betörés részleteit.

— Megőrült az orvosi rendelőben. Budapestről jelentik: A budapesti mentők tegnap este beszállították dr. Völgyesi Ferenc Wesselényi-uccai orvosi rendelőjéből Blum Teréz 23 éves kalapkészítőnőt a főkapitányságra. Blum Teréz hosszabb idő óta járt Völgyesire, aki a leány gyöngye idejét kezelte, tegnap azonban a leányon kitért az idegbetegség, dühöngeni kezdett, rárohant a fiatal orvosra, úgy hogy kénytelen volt a mentőket segítségül hívni. A rendőrorvos megállapította, hogy Blum Teréz ön- és közveszélyes őrült, mire elszállították az angyalföldi tébolydába. Az eljárás megindult.

Szőlőbirtokosok figyelmébe!

Szőlőink legnagyobb veszedelme a szőlőmoly, melynek irtására a legbiztosabb szer az **UBANIAZOLD**, melyből 12—15 dkg. szükséges 100 lit. kékkeőldathoz. — Bizományi lerakat: **MARTICS. MADERAT.** Viszonteladóknek nagy árendemény. — Ügynökök felvételnek.

— Kintlétem alatt mindig azóta dolgoztam, hogy közeledést hozzak létre Budapest és Newyork közt, mégis sokan akadnak, akik el akartak gáncsolni. Pedig kár, mert az én számomra nyitva van ott minden ajtó és akik én ajánlok, azt legalább is — komolyan veszik. Kitűnő menedzser vagyok és ha nekem ilyen menedzserem lett volna, mint amilyen én vagyok: megettem volna az egész világot. Kivitem Mindszentyt, mert az volt a meggyőződésem, hogy jó mozisínész válik belőle. Mindszenty ritkaságszámba menő, fényes szerződést kapott. Ezer odaváló színész közül befutott Hollywoodban az outsider ezeregyedik magyar fia. Most magyar darabokat viszek ki Amerikába és amerikaiakat hozok Pestre és fellépek a Broadwayn abban a darabban, amelyet nemsokára itt a Vigaszínházban fogok kreálni. Ebben a nagy munkában eddig csak támadások értek, de csak magyar részről. Pedig a gáncsolók magukat gáncsolják el és maguknak ártanak.

Fedák Sári, amikor beszélt, nem felejtette el, hogy nemcsak művésznőnek, hanem embernek is rendkívül.

— Mérnökök figyelmébe. A mérnökszövetség aradi tagozata ezúton értesíti a diplomás mérnököket, akik Aradon és Aradmegyében laknak és akik be akarnak iratkozni az AGIR-be (Mérnökök Országos Szövetsége), hogy forduljanak az aradi kerület szövetségi titkárához. Gh. Ionescu mérnökhöz az „Astra”-gyárban, mivel a beiratkozási minták megérkeztek.

— Thèmes utolsó tánckolonja március 15-én kezdődik a városligetben.

— Olcsóságok Kerpel könyvkiadásában.

Kiadóhivatal üzenete.

Lapelárusítóinkhoz!

Felhívjuk lapunk elárusítóit, hogy a bizományba küldött lapokat a megadott kimutatás alapján minden hónap első napjaiban pontosan elszámolni és a hírlapok ellenértékét a kiadóhivatalnak beküldeni sziveskedjenek. — Egyidejűleg arra kérjük elárusítóinkat, hogy makulatura elkerülése végett mindenkor tudassák velünk, ha a küldött mennyiség sok, hogy azt redukáljuk

Palkovitsnál

megkezdődött
a temesvári

English-Porter sör

tavaszi kimérése.

Agglegényadó Magyarországon.

A magyar kormány már elkészítette az agglegényadó-tervezetet.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.)
Budapesti lapok mai számukban beavatott körökből nyert információra hivatkozva azt a hírt közlik, hogy a magyar kormány rövidesen meghonosítja Magyarországon is a Mussolini-féle agglegényadót. Mint ismeretes, Olaszországban nemrég hoztak egy ilyen adótörvényt, amely szerint az agglegényeket rendkívül súlyos adóval sújtják.

A lapok szerint a magyarországi agglegényadó alaptervezete már el is készült és ebből az adóból a többgyermekes családokat fogják megjutalmazni. A tervezet szerint az agglegény-adót azok tartoznak fizetni, akik a negyven évet már betöltötték, anélkül, hogy megnősültek volna. Az adófizetés alól csak kivételes esetben adnak fölmentést.

Tekintettel a jelenlegi súlyos gazdasági viszonyokra, amelyek rendkívül megnehezítik a családalapítást, a lapok híre érthető riadalmat idézett elő az érdekelt köreiben.

Három hadiárvat keresnek Aradon

Az aradi rendőrség felhívása a közönséghez.

(Arad, március 9.)
A Román Nők Nemzeti Szövetsége érdekes kéréssel fordult az aradi államrendőrséghez. A kérés szerint a szövetség átiratot kapott a genfi emigrációs irodától, amely az írásban érdeklődik Kovács Júlia 19 éves, Kovács János 18 éves és Kovács Mária 12 éves hadiárvat iránt, akik Aradon, a Str. Cosbuc (Wesselényi-u.) 43. számú házban laktak. A szövetség egyben kérte, hogy a rendőrség a nevezett három hadiárvának pontos lakcímét március 15-ig feltétlenül tudassa, mert azt addig be kell küldenie az emigrációs irodának. A rendőrség a felhívás értelmében megpróbálta a hadiárvatokat felkutatni, akik azonban elköltöztek a jelzett helyről és jelenlegi lakcímük pedig minczen bejelentve. Az aradi államrendőrség most tehát felhívást intéz a közönséghez, hogy akiknek tudomásuk van a hadiárvat jelenlegi tartózkodási helyéről, nyomban tudassák a rendőrséggel, mert valószínűleg a Kovács testvéreket segélyben akarja részesíteni a genfi emigrációs iroda.

MEGJELENT

és az összes állomásokon, valamint könyvkereskedésekben kapható a „HERMES” legújabb kiadása

VASUTI MENETREND KÖNYVE!

Osszes tudnivalók! — Román-magyar és magyar-román állomási névsor! Új postai díjzabások! Buzoreni calanz! Nagy térkép! **Ára 40 Lei.** Bizományosoknak szokásos rabattot ad!

„HERMES” Vasuti Menetrendkönyv Kiadóhivatala: Cui, Str. Radu 4.

FRATII APPONYI TESTVÉREK

Arad, a városházával szemben áthelyezett üzletüket megnyitották. Kérjük kirakataink megtekintését!

KÖZGAZDASÁG.

Timisoarai szakvélemény alapján oldják meg Arad közlekedését.

Aradváros vezetőségének átirata

(Arad, március 9.) Aradváros vezetősége — mint már meg is írtuk — elhatározta, hogy még ebben a hónapban dűlőre juttatja a közlekedés kérdését. Ma a gépiizemek hivatalos levelet intéztek dr. Miclosi Cornel timisoarai villamosigazgatóhoz, amelyben arra kérték, hogy az ügy sürgősségére való tekintettel lehetőleg néhány napon belül adjon részletes memorandumot a közlekedésre vonatkozólag. Adjon Aradvárosának részletes véleményét arra vonatkozólag, miképpen volna legmegfelelőbb módon megoldható Aradon a közlekedés kérdése. Tekintetbe kell vennie Arad sajátos helyzetét, azt a körülményt, hogy a város most nem rendelkezik megfelelő tőkével a befektetéshez, ezidőszent nem tud kölcsönt felvenni, de az is figyelembe veendő, hogy a minisztérium rendelete szerint rövidesen meg kell szüntetni az aradi kisvasutat. Tekintetbe kell még vennie az igazgatónak az aradi tartózkodása alatt tapasztaltakat a kisvasuti vo-

Timisoara villamosigazgatójához.

nal és anyagi használhatósága, a város becaurkolata, a városrészeknek a központtól való távolsága tekintetében. Ezeket véve alapul, világítsa meg, mi az ő véleménye szerint a megoldás: villamos vagy autóbusz; házikezelés, vagy koncesszió? Bármelyikre esne véleménye szerint a választás, dolgozzon ki részletes tervezetet a jövedelmezőségre vonatkozólag, alapul véve a kisvasut jelenlegi utasszámát és esetleges növekedését az általa megjelölt viteldijak mellett. Amennyiben házikezelésre esne a választás, az is kimutatandó, hogy mennyit kellene a városnak befektetnie az üzembe.

A timisoarai igazgató válaszában megérkezése után a műszaki bizottság azonnal tárgyalás alá veszi a kérdést, amely sürgősen a tanács elé kerül, úgy, hogy főbb, mint bizonyos, hogy március végével megtörténik a városi tanács részéről a végleges döntés a közlekedés problémájának megoldása dolgában.

Zürichben 3.10, Párisban 15.25 a lej.

Helyi valutaárak. (Március hó 9.)

Küizetések: Berlin 40.70, Amsterdam 68.70, Newyork 171, London 832.50, Páris 6.77, Milánó 7.58, Prága 5.08.50, Budapest 30, Zágráb 3.02.50, Bécs 24.17, Zürich 33. — **Ár:** Márka 40.50, dollár 171, angol font 830, francia frank 6.70, olasz líra 7.60, cseh korona 5.08, pengő 30, dinár 3, osztrák schilling 24, svájci frank 33. — **Pénz:** Márka 38.50, dollár 169, angol font 800, francia frank 6.40, olasz líra 7.20, cseh korona 5, pengő 29.50, dinár 2.90, osztrák schilling 24.20, svájci frank 32.80. — Irányzat: lanyha.

Zürichi tőzsdényítés. (Március hó 9.)

Berlin 123.22, Amsterdam 207.95, Newyork 519.75, London 2522.25, Páris 20.33.50, Milánó 22.97.50, Prága 15.40, Budapest 90.90, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 3.10, Varsó 58.50, Bécs 73.15.

Zürichi tőzsdézárlet. (Március hó 9.)

Berlin 123.22.50, Amsterdam 207.95, Newyork 519.62.50, London 2522.62.50, Páris 20.32.50, Prága 15.40, Budapest 90.90, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 3.10, Varsó 58.05, Bécs 73.15.

Bucuresti-i tőzsdézárlet. (Március hó 9.)

Devizák: Páris 6.72, Berlin 40.65, London 830, Newyork 171, Milánó 7.60, Zürich 33, Bécs 24.10, Prága 5.08. — **Valuták:** Napoleon 690, márka 40, léva 1.20, török líra 0.88, angol font 820, francia frank 6.70, svájci frank 32, olasz líra 7.40, drachma 2, dinár 2.90, lengyel 18, osztrák schilling 24, pengő 29, cseh korona 5.10.

= Köztisztviselők bankja van alakulóban. Ma átirat érkezett a városhoz a minisztériumból, amely érdekes felhívást tartalmaz. A minisztérium egy országos köztisztviselőbankot akar alapítani, amely azután olcsó kölcsönökkel szolgálna a köztisztviselőknek. A központ Bucurestiben lenne, minden nagyobb városban pedig egy-egy fiók, így Aradon is. Részvényeket bocsátanak ki 500 lejes áron, amelyeket azonban csupán köztisztviselők jegyez-

Akar Ön

gyermekével együtt gyorsan és kellemesen románul megtanulni? Kérje minden újságárusítónál és könyvkereskedésben a most megjelent nagy román regény 1-ső és 2-ik füzetét, teljesen díjtalanul kaphatja mindenütt.

Voevodul Codrilor (Az erdők ura).

Előkelő román író fordítása, olvassa ezt a regényt és legkönnyebben megtanulja így a román nyelvet.

Erzsébet Mozgó

Mad. u. pontosan 6, 7, 8 és 9 órákor utójjára
Lya Mara és Alfons Fryland.
„Asszonyok, kiket nem köszöntenek”
című, ímomságban bővelkedő, pazar kiállítás
színmű főszereplői.
Holnapról: MANON LESCAUT
Prevost abbé nagy résznye után.
Hn! A Sátán orvos, Leon Chaneyvel. Hn!

Bajor skivverseny. 5. Modern olasz lovaglósikola. 6. Egy amerikai artista szenzációs mutatványai. 7. Shanghai-ütközet. 8. Karneval.

Rádó-műsor.

Csütörtök, március 10. Wien—Graz: 19.30. Elias (Mendelssohn—Bartholdy oratóriuma). — Pozsony: 18. Hangverseny. — Zágráb: 20.30. Vidám esté zene. — Milánó: 21. Hangverseny. 22.45. Jazz-band. — Breslau: 20.15. Stájer-est. 22.15. Tánczene. — Prága: 20. Hangverseny. — London: 22.30. Burlesk-szekecs. 23.30. Tánczene. — Leipzig: 16.30. Hangverseny. — Stuttgart: 20. Hangverseny Jan Kiepura közreműködésével. — Frankfurt a. M.: 20. Szimfonikus hangverseny. — Berlin: 22.30. Tánczene. — München: 16.30. Operaszínház. — Budapest: 9.30, 12. és 18. Hírek, közgazdaság. 16. Mezőgazdasági előadás. 17.02. Az Opera kamarazenekarának hangversenye. — 18.20. Németnyelvű előadás. 19.20. Bartók József műveiből olvas fol. 20. Lányi Ernő-émlékünnep. 21.45. Cigányzene.

Tragikus öngyilkosság Rovinen.

Többszöri kísérlet után most végzett magával egy rovinei (magyarpécskai) iparos.

(Az Aradi Közlöny rovinei (magyarpécskai) tudósítójától.) Megrendítő öngyilkosság történt tegnap hajnalban Rovinen (Magyarpécska) községben. Robb Károly 48 éves kerületi kéményseprőmester, akir az egész község ismert és becsült, ma hajnalban három órákor öngyilkosságot követett el. Robb, amikor családja mély álomban fekiidit, átmélt a szomszéd szobában és ott az ajtó sarkára kötelet kötött és felakasztotta magát. Tettét csak reggel vette észre a felesége, aki azonnal jelentést tett a községi orvosnak és a csendőrségnek. Az orvosi vizsgálat már csak a beállott halált állapította meg. A szerencsétlen család iránt általános a részvét. Robb Károly szeptember hónapban már öngyilkos akart lenni, de sikerült végzetes tettét megakadályozni. A család tagjai azóta éber figyelemmel kísérték minden lépését, mert többször említette, hogy megunta életét és elpusztítja magát. Több ízben követett el azóta is öngyilkossági kísérletet, de mindig sikerült megakadályozni. Négy kiskoru árvát hagyott maga után Robb Károly, aki részt vett a község minden mozgalmas és választmányi tagja volt az ipartestületnek. Az önkéntes tűzoltóság fejlesztésében szintén tevékeny részt vett. Temetése holnap délután lesz az egész község nagy részvéte mellett.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Kánya sörcsarnokban Friedmann vasárnaptól
igazgató vezetése mellett

TEMESVÁRI SÖR
kerül kimérésre!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Értékelés az apróhirdetésekről: Az apróhirdetést díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésért ára hétköznap 4 lej — bűn, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmában fogya eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. * * * * *

Levelezés.

HÁLÁSNAK levele van az Aradi Közlöny kiadóiban. Kérem sürgősen átvenni. 1364

Alkalmazás.

KERESTETIK jó főzőnő vagy szakács, aki jól tud románul beszélni. Leányiskola Arad Str. Bratianu No. 9. 1344

UTAZÓ, aki irodák látogatására, különféle irodai cikkek terjesztésére vállalkozik, fix fizetés és jutalék mellett felvételük. Ajánlatok eddigi működés és referenciák megjelölésével „Jövő” jelgére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába adandók le. 1354

JOBB nő gyermekek mellé ajánkozik, a háztartásban segítőkész. Címét kér az Aradi Közlöny kiadóiba. 1367

HÁZVEZETŐNŐ, egyedülálló, intelligens, idősebb asszony vagy leány kerestetik, lehetőleg azonnali beépítésre, gyermektelen, idősebb uricsaládnhoz. — Ajánlatokat, vagy jelentkezéseket „Állampolgár” jellege alatt Rudolf Mosse hirdetőben Arad. 10409

PERFEKT német, magyar gépirőnő állást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1374

Vétel és eladás.

MEGVÉTELRE KERESÉK használt kárikahajós varrógépet. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 1378

KONZERTZONGORA, régi begedi, komplett szobaberendezések, festmények, szőnyegok, hintaszék, tiszta kácsó, bőrfotelok, gobelin képek, mángorló, dupla ágyterítő, plüssök terítők, gyermekjátékok, szekrények, kredencok, asztalok, székek, villanylámpák, vitrintárgyak, storeok, nagy selyemkendő, stazó bőrdöndők, férfi és női ruhák, szőrmék, disztárgyak, stb. eladók. Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Batthány-u.) I. em. jobb. 1000

KAZAN 8-as Magyar Állami huzatos, 7 légkörnyomású. eladó. Cím Costan Stefan Galsa 119. 1365

ZONGORA Wiener Genossenschaft eladó. Grozda, Arad, Str. Gheorghe Popa 3. szám. 1363

BIZOMÁNYBA KERESÉK disztárgyakat, bőrdöndőket, mű- és antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnyegeket, közszükségletű cldkeket, férfi ruhanevel, egyes butordarabokat stb. — Salgóné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthány-u.) I. em. jobb. 1000

ALFOLYÓ PAPIR 5 kigrós csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóiban. 500

Üzletek.

KIADÓ 2 üzlethelyiség a belvárosban, forgalmas helyen. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 10409

UCCAI helyiség üzletnek, műhelynek padlásokkal kiadó. Flórián és Kálvin-uccai sarokház. 1362

KAVÉHAZ és Depot étenk forráim sarok kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1373

Eladás.

FRANCIÁT nagyon olcsón tanítok. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

Ingatlan.

BELVÁROSI ur magánház 3 szobás, fürdőszobás lakással, kerttel és autogarazssal lelépés nélkül kiadó, Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 1224

Tavaszi ruhák festése és tisztítása már megkezdődött
Hoszpédár Miklós moziánál, teljesen újonnan gépezőre berendezett kolozsvári utcában Arad, Str. Stroiescu-8. (Telak-ucca)

Női harisnya 20-25% árleszállítással! BOGYÓNÁL, Arad.
Prima selyem harisnya (volt ár 180.-) most lej 117.- Órca fityói (volt ár 140.-) most lej 115.-
Prima selyem Dör (volt ár 120.-) most lej 96.- Ércselyem Dör (volt ár 200) most lej 75.-
Ercselyem harisnya (v. ár 110.-) most lej 73.- Férfi órca ruhák! — Gyermek harisnyák!
Női, férfi és gyermek kozmetikumok. — Öltöztetőanyagok, csapokák fehér és szürke színekben!

Kiskereskedők figyelmebe! Minkét cukorka- és csokoládé antikváriát beszerzi, okvetlen keressen fel a Bonbonerie „Palatul”-t, hol minden fajta árut állandóan csomaggal készített raktárból elővess árak és figyelmes kiszolgálás mellett beosztják rendelkezésére. Bonbonerie „Palatul” Arad, Str. Alexandri 1. szám (vett Szábor-üzlet)

Háztelkek olcsón eladók! Str. Fabricei (Gyár-ucca) 27. sz. a. Értékeseim lehet: **Kalász János** börtönlétes Arad, Páskó-tervez. 3. (Szabadeg-1.)

1925-6. évi termelésű
SZÁRAZ
7' tölgyzölőkaró kapható.
PATRIA S. A. R. pentru Explicatarea Lemnelor
Arad, Calea Radnei No. 18-20. 1370

HOTEL NEGRESCO NIZZA.
PROMENADE DES ANGLAIS.
A francia Riviera legmodernebb szállodája.

Villanyszerelési anyagraktár, izzók, esillárok, vezetékek, vasalók, Thermoforok, ventilátorok stb. nagy raktára legolcsóbban:
Varga és Rosenfeld villanyszerelő vállalat
Bulv. Reg. Maria 12. Szerelésekre díjtalan költségvetés! Telefon szám 808.

Különféle.

VASÁRNAP Bucurestibe utazó állami tisztviselő megbízásokat elfogad. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 1372

Gyermek kocsí

nikkobozott, gyönyörű virágváza és virágok ELADÓK.
Arad, Str. Consistoriului (Batthány-u.) 32. udvarban balra, második ajtó. 1375

ZONGORA, KERESZTHURO

egész péncéliban, fekete, 3 pedálos OLCSÓN ELADÓ.
MELIS zongorakészítő Arad, Strada Pompidou 24. (Kacsa-ucca) 1321

Casino söröző
(Octogon trafik mellett)
temesvári CASINO sör
temesvári CORVIN sör
legjobb tavaszi sörök

Egy újonnan készült, teljesen modern diófa nagy ebédlő eladó.
Cím: Rudolf Mosse hirdetőbe Arad. 10409

Hegesztünk
Elektronosan minden méretű repedt, tördelt géprezt, motorokajakot, tengelyeket stb. teljes garancia mellett.
Friedrich Testvérek
gépgyára Timisoara. 1144

9 drb. használt
téglat hordó targonca
vasalkozással, 3 nagy kerék vas-tengellyel hordónak és egy kocsimelőlő eladók.
KOVACSIK,
kocsigyártó Arad, Str. Saguna (Választó-u.) 2.

Eladó
egy 55 lóerős egyhengeres Condensátoros **Stabilgép**, a hozzávaló 49.56 m² társfelületű hengeresöves kazánnal.
Eladó továbbá: 2 drb. Ganz-féle 21-es hengerzél, 1 pár 36 os francia malomkő, 2 drb. Trieur, több új és használt vaskerek, állítható vas-kőfészek, kőemelő, egy 300 koptatógép vasrészei és garadok. 1347

Makulatura,
tisza lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Mielőtt kerékpárt vásárolna keressen fel
üzletemet, ahol a legolcsóbban beszerezheti

a legjobb gyártmányú kerékpárokat
u. m. Görke — **Keiser Ideal stb.**
Villanyszerelés, varrógépraktár, zománcozás és nikkelozás, javító műhely! 1297
Schwarz műszerész Arad, Strada Brancovici 5.

Valódi makói dughagyma és étkező vöröshagyma
100 kgr.-en felül minden mennyiségben
I-a rózsaburgonya
waggontételben kapható: 1000
Gabonakereskedelmi Társaság
Timisoara I., Str. Alexandri (Hunyadi-u.) 8.